

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2006-2007

16 november 2006

ONTWERP VAN DECREET

betreffende de lerarenopleidingen in Vlaanderen

VERSLAG

**namens de Commissie voor Onderwijs, Vorming, Wetenschap en Innovatie
uitgebracht door mevrouw Kathleen Helsen**

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: mevrouw Monica Van Kerrebroeck.

Vaste leden:

de heer Werner Marginet, de dames Katleen Martens, An Michiels, Marie-Rose Morel, Linda Vissers;

mevrouw Kathleen Helsen, de heer Luc Martens, de dames Sabine Poleyn, Monica Van Kerrebroeck;

de heer Ludo Sannen, mevrouw Anissa Tamsamani, de heer Robert Voorhamme;

de heren Karlos Callens, Gilbert Van Baelen, mevrouw Marleen Vanderpoorten.

Plaatsvervangers:

mevrouw Marijke Dillen, de heren Pieter Huybrechts, Stefaan Sintobin, de dames Greet Van Linter, Gerda Van Steenberge;

mevrouw Cathy Berx, de heer Jos De Meyer, mevrouw Veerle Heeren, de heer Jan Laurys;

de heer Chokri Mahassine, mevrouw Elke Roex, de heer Joris Vandenbroucke;

de dames Margriet Hermans, Anne Marie Hoebeke, Vera Van der Borgh.

Toegevoegde leden:

de heer Jef Tavernier;

de heer Kris Van Dijck.

Zie:

924 (2005-2006)

- Nr. 1: Ontwerp van decreet + Addendum
- Nr. 2: Amendementen
- Nr. 3: Verslag hoorzitting

INHOUD

	Blz.
I. Toelichting door de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming	4
II. Algemene bespreking	6
III. Artikelsgewijze bespreking.....	16
IV. Stemming over het geheel.....	29
Tekst aangenomen door de commissie	30

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Onderwijs, Vorming, Wetenschap en Innovatie besprak op 12, 19, 26 oktober en 9 november 2006 het ontwerp van decreet betreffende de lerarenopleidingen in Vlaanderen.

Op 19 oktober 2006 organiseerde de commissie een hoorzitting met de betrokken onderwijssector, de onderwijsvakbonden en de Vlaamse Vereniging voor Studenten (*Parl. St. VI. Parl. 2006-07, nr. 924/3*).

I. TOELICHTING DOOR DE HEER FRANK VANDENBROUCKE, VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN WERK, ONDERWIJS EN VORMING

De minister verklaart dat het voorliggende ontwerp de lerarenopleidingen in Vlaanderen hervormt. In tegenstelling tot het decreet van 1996 betreft de minister in deze hervorming alle lerarenopleidingen, ook de zogenaamde GPB-opleidingen georganiseerd door de centra voor volwassenenonderwijs. Elke lerarenopleiding in Vlaanderen zal voortaan bekroond worden met een diploma van leraar dat aan dezelfde kwaliteitsstandaarden voldoet, ongeacht of de student zijn diploma behaalt aan een hogeschool, universiteit of centrum voor volwassenenonderwijs.

Met deze aanpak kan de minister met eenzelfde pakket van maatregelen sturen tot een kwaliteitsverbetering van alle lerarenopleidingen samen. Met dit voorontwerp wil hij ook duidelijk stellen dat de lerarenopleidingen en het afnemende veld in de eerste plaats samen verantwoordelijk zijn voor de kwaliteit van de lerarenopleiding, samen met de overheid, elk vanuit hun eigen specifieke rol.

Een lerarenopleiding kan nu worden gevolgd aan hogescholen, universiteiten en centra voor volwassenenonderwijs. Er zijn twee soorten trajecten tot leraar: een geïntegreerde lerarenopleiding, waarbij gedurende de gehele opleiding een integratie van vakinhoudelijke en pedagogisch-didactische onderdelen wordt nagestreefd, of een specifieke lerarenopleiding na een vakinhoudelijke basisopleiding of een beroepservaring. Hogescholen bieden zowel geïntegreerde lerarenopleidingen aan als specifieke lerarenopleidingen; universiteiten en centra voor volwassenenonderwijs organiseren de specifieke lerarenopleidingen.

1. Beroepsprofielen en basiscompetenties

Elke lerarenopleiding wordt bekroond met een diploma van leraar, of ze nu wordt georganiseerd door een hogeschool, een universiteit of een centrum voor volwassenenonderwijs. Het uitreiken van één diploma van leraar, ongeacht de opleiding, heeft gevolgen voor het beroepsprofiel. De minister heeft daarom aan de afdeling Curriculum, de vroegere DVO, van het departement Onderwijs de opdracht gegeven om in het nieuwe decreet betreffende de beroepsprofielen van de leraar de bestaande vier beroepsprofielen te herleiden tot één gemeenschappelijk profiel van 'leraar'.

Bovendien heeft hij de afdeling Curriculum ook gevraagd het proces van actualisatie van de basiscompetenties opnieuw op te starten. Van het reeds daartoe gepresterde werk zal veel kunnen worden behouden, maar in het licht van de standpunten van het afnemend veld, onder meer in het VLOR-advies over de basiscompetenties, zal een en ander moeten herbekeken worden. De basiscompetenties moeten volgens de minister ook sterker dan voorheen rekening houden met een aantal actuele verzuchtingen. Recente ontwikkelingen in de samenleving, die de aard van het onderwijs en dus ook van de professionaliteit van de leraar diepgaand beïnvloeden, moeten ook in de lerarenopleiding aanwezig zijn. Dit decreet maakt daarom expliciet melding van de taalvaardigheid van leraren, de grootstedelijke context, de taalvaardigheid in het Nederlands, de meertaligheid en de diversificatie van het onderwijsgebeuren.

De minister vervolgt dat het ontwerp van decreet ook de systematiek van beroepsprofiel en basiscompetenties veralgemeent zodat voortaan ook de centra voor volwassenenonderwijs hun opleidingsprogramma op basis van de basiscompetenties zullen vastleggen. Al deze maatregelen zullen bijdragen tot een kwaliteitsverbetering van het geheel van de lerarenopleidingen.

2. Omvang van de specifieke lerarenopleiding

De minister stelt dat elke specifieke lerarenopleiding een omvang zal hebben van 60 studiepunten. Dit betekent dat ook de studiebelasting van de GPB-opleiding van de centra voor volwassenenonderwijs moet worden uitgedrukt in studiepunten. Zij kunnen dus niet langer meer werken met lestijden. In toepassing van dit decreet moet de studiebelasting van de

GPB-opleiding uitgedrukt worden in studiepunten. De inspectie bevoegd voor volwassenenonderwijs heeft op zijn verzoek deze oefening gedaan. Hij zal de resultaten hiervan snel vaststellen in een besluit van de Vlaamse Regering.

De minister geeft vervolgens de eerste resultaten:

- Er bestaat heel wat diversiteit inzake studielastbepaling, maar globaal genomen kan men stellen dat een studiepunt tussen de 8 à 12 contacturen bevat. Hierbij houdt men er rekening mee dat elk contactuur een verwerkingstijd van 2 uren vergt voor de student.
- De inspectie volwassenenonderwijs stelt omwille van de gelijkgerichtheid tussen de GPB-opleiders, voor om 10 contacturen te laten gelden als 1 studiepunt voor GPB-cursisten met een diploma hoger onderwijs. Voor de andere cursisten is een intensievere opleiding met meer contacturen vereist.
- De vertaalslag ‘10 contacturen is gelijk aan 1 studiepunt’ veroorzaakt geen uitbreiding van de theoretische component van de GPB-opleiding. Deze bedraagt ongeveer 30 studiepunten.
- Wat betreft de praktijkcomponent toont het onderzoek aan dat er een tekort is van ongeveer 15 studiepunten, dat moet worden ingehaald. Vanzelfsprekend kan dit eveneens gebeuren onder de vorm van elders verworven competenties.

De minister zal de resultaten van dit onderzoek nog grondig bespreken met de inspectie volwassenenonderwijs. De uiteindelijke regelgeving zal onmiddellijk na de goedkeuring van dit decreet worden voorgelegd aan de Vlaamse Regering.

3. Praktijkcomponent

Een andere set van maatregelen die moeten leiden tot een kwaliteitsverbetering van de lerarenopleiding, heeft betrekking op de praktijkcomponent. De minister verduidelijkt dat de lerarenopleiding een opleiding is met twee componenten, een theoretische en een praktisch gerichte component. In het voorontwerp bepaalt hij expliciet de omvang van de praktijkcomponent van de specifieke lerarenopleidingen en legt deze vast op 30 studiepunten.

De praktijkcomponent van de geïntegreerde lerarenopleidingen van de hogescholen heeft nu al een voldoende omvang. De praktijkcomponent kan hoofdzakelijk worden aangeboden als een preservicetraining die 30 studiepunten bedraagt, of als een LIO-baan, of als een combinatie van beide.

4. LIO-baan

De LIO-baan slaat de brug tussen de school en het opleidingsinstituut. De minister licht daarover toe dat de leraar in opleiding een tijdelijk aangestelde leraar is die kennis of vaardigheden verwerft in een school door het uitvoeren van arbeidsprestaties en die wordt verloond voor zijn effectieve opdracht.

De LIO-baan verloopt in het kader van een lerarenopleiding. Belangrijk daarbij is volgens hem dat deze leraar in opleiding recht heeft op begeleiding in de school van een mentor maar ook nog altijd in opleiding is en dus begeleiding en terugkoppelmomenten heeft in zijn of haar opleidingsinstituut.

Deze dubbele begeleiding is verankerd in een LIO-baanovereenkomst en vormt het wezenlijke verschil met de huidige situatie van de leraren die fungeren zonder pedagogisch bekwaamheidsbewijs in het onderwijs.

5. Mentor

De minister vervolgt dat de mentor op het kruispunt van het opleidingstraject en het lerarenberoep een cruciale rol vervult. De mentor is een ervaren leraar die in de scholen beginnende leraren, leraren in opleiding en/of studenten-cursisten lerarenopleiding zal begeleiden en ondersteunen. De zogenaamde kloof tussen opleiding en afnemend veld wordt hiermee overbrugd. Vanaf 1 september 2006 werd het mentorschap ingevoerd op alle onderwijsniveaus.

6. Van drie naar twee vakken in de bacheloropleiding secundair onderwijs

Het decreet herleidt de vakken van de bacheloropleiding secundair onderwijs van drie naar twee, waardoor de student het onderwijsvak beter zal beheersen. Tegelijkertijd moet deze reductie ook de ruimte scheppen om in te spelen op de actuele maatschappelijke ontwikkelingen.

7. Samenwerking

De minister stelt verder dat het decreet ook het belang van de samenwerking tussen de opleidingsinstituten onderling beklemtoont en hiervoor in verschillende gradaties voorziet, gaande van samenwerking op het vlak van de gezamenlijke organisatie van de lerarenopleidingen, kwaliteitszorg en het gebruik van infrastructuur tot de uitbouw van Expertisenetwerken en regionale overlegplatforms. Vanaf 2007 zal de overheid deze vormen van samenwerking ook financieren. Ondertussen is op het veld de dynamiek op gang gekomen en zijn de opleidingsinstituten begonnen met de uitbouw van de verschillende Expertisenetwerken en overlegplatformen.

Deze samenwerking zal volgens de minister leiden tot een kruisbestuiving van de verschillende lerarenopleidingen, ook op het inhoudelijke vlak.

II. ALGEMENE BESPREKING

De heer *Dirk De Cock* verklaart dat men aan het voorliggende lerarendecreet een hele tijd heeft gewerkt en gesleuteld. Dat wijst volgens hem op het belang ervan. Het ontwerp van decreet is een expliciete erkenning van de unieke en belangrijke functie die het lerarenberoep heeft in de huidige samenleving. Met dit decreet is er getracht om de evoluties in de samenleving en het onderwijsveld te vertalen naar het wetgevende kader van de lerarenopleiding en daar ook op te anticiperen.

De heer De Cock vervolgt dat het lerarendecreet een aantal nieuwigheden aanbrengt die ervoor zorgen dat de studenten uit de lerarenopleiding beter begeleid en beter voorbereid de onderwijspraktijk instappen. Hij verwijst daarbij naar de uitbreiding van het aantal stage-uren, het aanstellen van een mentor en het organiseren van aanvangsbegeleiding.

Andere positieve elementen zijn volgens de spreker het stimuleren van de samenwerking tussen de verschillende lerarenopleidingen en de poging om de verschillende opleidingsvormen beter op mekaar af te stemmen.

Het decreet bevat heel wat waardevolle elementen die niet op zich staan, maar waarbij de uitwerking ervan bepaalt in hoeverre ze een aanzienlijke verbetering zijn. Voor een aantal van die zaken blijft het decreet vaag omdat er geen duidelijke omschrijving gegeven

wordt. Zo is het voor de heer De Cock bijvoorbeeld onduidelijk wat de verhouding van een mentor ten aanzien van een vakinhoudelijke begeleider is. Beiden zullen immers een soortgelijke taak op zich nemen, namelijk het begeleiden van de stagiair, enerzijds coachend, anderzijds inhoudelijk. De ene zal daarvoor uren krijgen en de andere niet. Dat is niet bevorderlijk voor die verhouding. Ook de aanvangsbegeleiding krijgt weinig uitleg, terwijl het een geheel nieuw concept is.

De heer De Cock heeft er niets op tegen dat men de invulling van die zaken zou kunnen overlaten aan de vrijheid van de instellingen, ware het niet dat het in de praktijk heel wat problemen kan geven. Die werkbaarheid op het terrein is een van de fundamentele bekommernissen aan de hand waarvan hij enkele kanttekeningen wil plaatsen bij dit decreet.

Daarbij gaat hij uit van de vraag in hoeverre dit decreet de organisatie van de lerarenopleiding duidelijker en eenvoudiger maakt. Een belangrijk aspect daarbij is de verhouding van dit decreet tot andere decreten met betrekking tot de organisatie van het hoger onderwijs in Vlaanderen. In hoeverre zal die verhouding, die wisselwerking tussen de verschillende decreten voor alle actoren voldoende duidelijk zijn en op een eenduidige manier geïnterpreteerd worden? Hij denkt daarbij aan de studiegelden, het examenreglement of de flexibilisering.

Volgens de heer De Cock kan men ervoor kiezen de beslissingen hieromtrent aan de instellingen zelf over te laten. Dit heeft het gevaar in zich dat er een concurrentieslag tussen de opleidingen zal gevoerd worden die niet zozeer draait om de kwaliteit van de opleiding en de inhoudelijke invulling ervan, dan wel om de randvoorwaarden waarbinnen een opleiding georganiseerd wordt. Die voorwaarden maken immers dat een opleiding aan de ene instelling aantrekkelijker wordt gevonden dan elders, bijvoorbeeld omwille van het lagere inschrijvingsgeld.

Het is zijns inziens positief om verantwoordelijkheid en vrijheid te geven, maar dit mag geen oneigenlijke gevolgen hebben. De inhoud en de kwaliteit mogen niet ondergeschikt worden gemaakt aan elementen die geen of weinig rol spelen. Men moet deze afweging bij de lerarenopleiding duidelijk in overweging nemen vermits daartoe de nodige marge is gelaten.

Als voorbeeld verwijst hij naar het flexibiliseringsdecreet. Daarin worden verschillende vormen van contract aangeboden. De vraag is of die ook van

toepassing zijn bij het voorliggend ontwerp van decreet. Wat op het eerste zicht evident lijkt, wordt al gauw minder evident als men dit anders invult: bijvoorbeeld een examencontract voor het praktische gedeelte van de lerarenopleiding wat niet de bedoeling kan zijn.

Een andere belangrijke bekommernis die de heer De Cock aanbrengt is de tweevoudige vraag rond het bewerkstelligen van gelijke kansen in het onderwijs. Vermits dit een prioriteit is voor de minister van Onderwijs, wil hij kritisch bekijken in hoeverre dit voldoende aan bod komt in dit decreet.

Enerzijds gaat het rechtstreeks om de gelijke kansen voor studenten uit de lerarenopleiding zelf: in hoeverre slaagt de lerarenopleiding erin voldoende kansen te bieden aan haar studenten? Anderzijds moet volgens hem de kans gegrepen worden om het gelijkekansenbeleid dat gevoerd wordt in het basisen secundair onderwijs, in de toekomst te kunnen verderzetten waarbij de toekomstige leerkrachten daartoe van bij het begin de nodige bagage krijgen aangereikt. In welke mate zal de lerarenopleiding erin slagen de toekomstige leraars voldoende voor te bereiden op het realiseren van gelijke kansen in het onderwijs?

Wat de eerste vraag betreft, zijn er voor de heer De Cock de nodige elementen in dit decreet opgenomen: samenwerkingsverbanden worden gestimuleerd om werk te maken van toegankelijkheid en doelgroepenbeleid. Er wordt ook in een financiering voorzien voor projecten omtrent het aantrekken van nieuwe doelgroepen. Toch is hij van mening dat het signaal krachtiger mag zijn indien men gelijke tred wil houden met de inspanningen die op andere onderwijsniveaus daaromtrent geleverd worden.

Verder ingaand op de tweede vraag, stelt de heer De Cock vast dat het gelijkekansenbeleid in het basis- en secundair onderwijs een heel divers veld betreft met heel wat uitdagingen voor de beginnende leerkracht. Een vaak gehoorde klacht van scholen is volgens de spreker dat beginnende leraren daar te weinig op voorbereid zijn, dat er in hun opleiding te weinig aandacht werd geschonken aan hoe ze moeten omgaan met die diversiteit: hoe extra zorg bieden, hoe zorg differentiëren. Het is dan ook positief dat de hervorming van de lerarenopleiding duidelijk rekening houdt met die vraag, weliswaar voor een bepaalde groep leraren, namelijk in de professionele bacheloropleiding leraar secundair onderwijs. In die opleiding komt er door het aantal vakken van drie naar twee te brengen, ruimte vrij om meer aandacht te geven aan zorg, gelijke kansen en taalvaardig-

heid. Op basis van deze vaststelling vraagt hij hoe dit aspect aan bod zal komen in de andere opleidingen en in de LIO-baan.

De heer De Cock merkt op dat bij die LIO-baan weinig interactie is tussen de theorie en de praktijk. De ontwikkeling in het leerproces is minder duidelijk, alsook de mogelijkheden voor bijsturing. Hij vraagt dan ook hoe de begeleiding en de evaluatie ervan in de praktijk zal gebeuren. Krijgt men een tussentijdse evaluatie? Wat als de betrokkene op het einde van het jaar niet slaagt?

Vervolgens merkt de heer De Cock op dat een LIO-baner wanneer hij niet aan het vooropgesteld aantal uren komt, de LIO-baan kan combineren met preservicetraining. Hij vraagt zich daarbij af hoe die twee zich ten opzichte van elkaar verhouden. Is het volgen van preservicetraining na een LIO-baan niet de wereld op zijn kop? Is het niet beter de LIO-baan deeltijds op te nemen?

Tot slot wijst de spreker erop dat het concept van de LIO-baan een ander licht werpt op stages: het is vernieuwend en dat was nodig. Hij waarschuwt ervoor dat een dergelijk concept de lerarenopleiding niet mag uithollen en de perceptie zou versterken dat men het lerarenberoep in zich heeft of niet, en niet kan leren.

Mevrouw *Marie-Rose Morel* stelt dat haar fractie van oordeel is dat het ontwerp van decreet heel wat elementen omvat die de lerarenopleidingen ten goede zullen komen. Toch betreurt zij dat een aantal elementen niet voldragen zijn.

Haar fractie had heel veel verwachtingen bij de opzet van het mentorschap. Zij stelt echter vast dat er te weinig financiële ruimte is om dit tot een goed einde te brengen. De middelen die hiervoor zijn vrijgemaakt, zullen integraal gebruikt worden voor de coördinator waardoor het mentorschap op basis van vrijwilligheid opnieuw op de schouders van de reeds zwaar belaste leerkrachten terecht zal komen. Daarmee zullen ze voor wat de extra middelen betreft, uit de boot vallen.

Volgens mevrouw Morel zal ook het financiële plaatje van de reductie van het aantal vakken van drie naar twee in de professionele bacheloropleiding hoger komen te liggen dan geraamd. Bovendien zal dit een verschuiving van het personeelsbestand met zich meebrengen.

Ook het gevolg voor de zogenaamde bijvakken wordt volgens haar fractie onderschat. Het is immers niet duidelijk hoe dit zal evolueren: zal er minder inte-

resse komen voor deze vakken? Hoe gaat men dit opvangen?

Mevrouw Morel merkt verwijzend naar de opmerkingen van de VLHORA op dat ook niet duidelijk is welke combinaties van vakken mogelijk zullen zijn. Is alles mogelijk en kiest ieder voor zich?

Voor wat de stage betreft, is haar fractie van mening dat het vinden van voldoende stageplaatsen een ernstig probleem zal vormen. Zij stelt voor om zoals ook in andere sectoren gebeurt, een convenant af te sluiten.

Indien de stage verdeeld wordt over diverse scholen, op diverse locaties, vraagt zij zich af hoe dit praktisch zal geregeld worden.

Mevrouw Morel vindt nergens een antwoord op de discussie over de anciënniteit van de zij-instromers. Zij hoopt dat dit met voorliggend decreet kan worden opgelost.

Zij vervolgt dat het beschouwen van de LIO-baan als tijdelijk statuut geen correcte juridische oplossing biedt. Men zal zoveel uitzonderingen moeten maken op het tijdelijk statuut dat het eigenlijk geen tijdelijk statuut meer is. Zij denkt daarbij aan het bekwaamheidsdiploma dat bij de LIO-banen niet aanwezig is.

De toelichting bij het decreet stelt dat LIO-banen niet voor alle vakkencombinaties geldt. Zij vraagt wat dan de juiste criteria zijn voor een LIO-baan.

Mevrouw Morel merkt op dat er inzake de timing van dit decreet heel wat is misgelopen. De oorspronkelijke planning werd niet gevolgd.

Tot slot verwijst de spreker naar de problematiek van de taalondersteuning. Als één van de redenen om van drie naar twee vakken te gaan, werd als argument de extra taalondersteuning van de leerkrachten aangehaald, zowel naar het Nederlands als naar vreemde talen toe, namelijk dat men die voldoende onder de knie moet hebben om die aan derden door te kunnen geven. Het is voor haar echter niet duidelijk hoe dit concreet in de praktijk zal worden omgezet.

De heer *Robert Voorhamme* verklaart namens zijn fractie dat de hervorming van de lerarenopleiding een belangrijke aangelegenheid is vermits het gaat over het fundament van het onderwijssysteem. De eisen die vandaag aan onderwijzers en leraren worden

gesteld, zijn in de loop van een vrij kort tijdsbestek zwaarder en complexer geworden. De leefwereld van de kinderen en jongeren van vandaag verschilt grondig van de wereld waarin hun ouders of leerkrachten hun schooltijd beleefden.

Om goed te kunnen inspelen op de noden van de hedendaagse samenleving, moet de leraar volgens de spreker mee evolueren. Leerkrachten moeten goed voorbereid zijn om alle uitdagingen eigen aan hun job aan te kunnen. Elke leerkracht zou bijvoorbeeld de nodige competenties moeten bezitten om met diversiteit om te gaan en zijn taalgebruik aan te passen aan de pedagogische context. De professionalisering van leerkrachten moet daarom nog sterker worden doorgetrokken naar het domein van de gelijke kansen.

De heer Voorhamme vervolgt dat de hervorming van de lerarenopleiding een lange voorgeschiedenis kent. Het voorliggende decreet is gebaseerd op bestaand legistiek werk waardoor het niet gemakkelijk te begrijpen valt. Daarom vraagt hij een coördinerende versie op te stellen om de transparantie te bevorderen.

De spreker herinnert eraan dat de vorige hervorming van de lerarenopleiding al dateert van tien jaar geleden, namelijk van 1996. Toen reeds werd erkend dat het decreet niet 'af' was en dat een aantal belangrijke zaken, zoals de GPB-opleidingen, in volgende decreten moesten geregeld worden.

Het is volgens de heer Voorhamme alvast positief dat de voorliggende hervorming in tegenstelling tot het verleden alle lerarenopleidingen omvat en in eenzelfde kader plaatst. Tijdens de vorige legislatuur bleek immers al uit hoorzittingen en een intensieve beleidsevaluatie van de lerarenopleidingen dat er een aantal knelpunten waren. De belangrijkste waren de uiteenlopende kwaliteit van de opleidingen en de praktijkschok die veel beginnende leerkrachten ondervinden.

Ook de manier waarop het ontwerp van decreet tot stand is gekomen, beoordeelt de heer Voorhamme als zeer positief. Bij de start van de huidige legislatuur heeft de minister een conceptnota voorgelegd die als basis diende voor discussie en overleg met alle betrokken actoren.

Voor wat de concrete inhoud van het ontwerp van decreet betreft, stelt de heer Voorhamme dat de essentie van de hervorming van de lerarenopleiding

is de kwaliteit van de lerarenopleidingen te verhogen. Terecht besteedt de hervorming daarom veel aandacht aan de praktijkervaring van de leerkrachten in spe. Mentoren zullen de stagiairs, de leerkrachten-in-opleiding en de startende leerkrachten begeleiden. Voor de financiering van de mentoruren komen er bovenop de jaarlijkse 7,9 miljoen euro die al voorzien was, nog extra middelen van de nieuwe CAO VIII bij, namelijk 1,2 miljoen euro in 2008 en vanaf 2009 jaarlijks 5 miljoen euro.

Bovendien benadrukt hij dat de stage wordt uitgebreid, namelijk van minder dan 10 studiepunten naar 30 voor de specifieke lerarenopleiding en van gemiddeld 34 studiepunten naar 45 voor de geïntegreerde opleiding. Daarnaast gaat er veel aandacht naar de versterking van de inhoud van de opleidingen. Dit vindt men terug bij de geïntegreerde opleidingen leraar secundair onderwijs waar de studenten zich voortaan in twee in plaats van drie vakken zullen specialiseren. Dit maakt de realisatie mogelijk van een grotere verdieping van de vakinhoudelijke vorming en biedt meer ruimte in het curriculum voor nieuwe aandachtspunten zoals zorg voor leerlingen met specifieke behoeften, omgaan met andere culturen, taalvaardigheid enzovoort. Voor de specifieke opleidingen betekent de norm van 60 studiepunten dat het curriculum uitgebreid en versterkt moet worden.

Een ander belangrijk punt voor de versterking van de kwaliteit is volgens de heer Voorhamme en zijn fractie de actualisatie van het beroepsprofiel en de basiscompetenties van de leerkracht. Het is de bedoeling dat voor alle leraren eenzelfde beroepsprofiel en eenzelfde set basiscompetenties gelden die een brede visie inhouden op de professionaliteit van de leraar. De eigenlijke actualisatie zal aansluitend op deze hervorming voorbereid worden door een nieuwe werkgroep en zal na het advies van de VLOR en na de definitieve goedkeuring van de Vlaamse Regering ter bekrachtiging aan het Vlaams Parlement worden voorgelegd. Belangrijk is volgens hem dat in dit decreet uitdrukkelijk staat dat het beroepsprofiel van de leraar rekening moet houden met belangrijke maatschappelijke ontwikkelingen zoals de grootstedelijke context, de Nederlandse taalvaardigheid, de meertaligheid en de diversificatie van het onderwijsgebeuren.

Om zoveel mogelijk geïnteresseerde jongeren en volwassenen voor het lerarenberoep aan te trekken, is het voor zijn fractie heel belangrijk de vele wegen naar dat beroep open te houden en te versterken. Een lerarenopleiding kan nu gevolgd worden aan hoge-

scholen, universiteiten en centra voor volwassenenonderwijs. De hervorming erkent de eigen meerwaarde van elk van deze opleidingstrajecten, maar zet hen tegelijk aan tot het realiseren van een grotere globale meerwaarde door intensieve onderlinge samenwerking. In die zin zal men expertise kunnen bundelen en verder ontwikkelen, voor complementariteit zorgen, gezamenlijke projecten opzetten en personeel kunnen uitwisselen.

Een laatste belangrijk aandachtspunt voor de fractie van de heer Voorhamme is het verbeteren en vergroten van de mogelijkheden voor zij-instromers om via flexibele trajecten en valide procedures van erkenning van elders verworven competenties en eerder verworven kwalificaties leraar te worden. Dit moet voor alle lerarenopleidingen gelden.

In dit kader zou de ervaring en expertise die vanuit andere sectoren kan meegebracht worden, een verrijking kunnen betekenen voor het onderwijs. Ook voor mensen uit de kansengroepen die niet gemakkelijk de stap naar het lerarenberoep zetten, kan dit een opstapje betekenen om toch in het onderwijs aan de slag te gaan. Deze laatste problematiek kwam reeds in het verleden tijdens hoorzittingen over allochtonen in het onderwijs aan bod waarna daarover een resolutie werd ingediend en goedgekeurd. Vermits dit niet zomaar via regelgeving kan worden opgelost, moet men zich in de toekomst daarop blijven toeleveren. In die zin is het alvast belangrijk dat dit decreet een ruime waaier van opstapmogelijkheden creëert voor diegenen die initieel niet gekozen hebben voor de leerkrachtenopleiding.

Mevrouw *Kathleen Helsen* verklaart namens de CD&V-fractie dat het decreet lerarenopleiding voor het onderwijs een zeer belangrijk decreet is vermits het betrekking heeft op het hele onderwijsveld. Het is daarom niet verwonderlijk dat het een hele voor geschiedenis kent die tijdens de vorige legislatuur bij een beleidsevaluatie en een hoorzitting in het parlement begon. Bovendien zijn bij de totstandkoming van dit decreet tijdens de huidige legislatuur heel wat actoren betrokken geweest die hun inbreng hebben kunnen doen.

Het decreet bevat volgens mevrouw Helsen ernstige kansen voor een kwaliteitsverbetering van de lerarenopleiding en voor meer eenheid in het aanbod dat tot op vandaag bestaat uit sterk verschillende opleidingen vanuit universiteiten, hogescholen en CVO's.

De verhoging van het aantal studiepunten voor de specifieke lerarenopleidingen, de uitbreiding van de praktijkcomponent in de opleiding en de extra begeleiding via mentoren zijn voor haar fractie zeer positieve elementen in dit nieuwe decreet. Ook de keuze om van drie naar twee vakken te evolueren in de opleiding van regenten biedt mogelijkheden tot diepgang en aandacht voor maatschappelijke evoluties alsook evoluties binnen onderwijs zelf.

Naast de kansen die het decreet mogelijk maakt, vermeldt mevrouw Helsen enkele resterende knelpunten en een aantal vragen ter verduidelijking. Op de eerste plaats verwijst zij naar de praktijkcomponent in de opleiding. De CD&V-fractie heeft van bij het begin tot de totstandkoming van dit decreet gevraagd naar de praktische haalbaarheid van de toename van stages in de nieuwe lerarenopleiding. Haar fractie is voorstander van een sterke praktijkcomponent. Leraar zijn veronderstelt het bezit van basiskennis, maar de vaardigheden in het vak van leerkracht zelf leert men vooral door het te doen.

Zij vreest echter dat de enorme toename van stages zou kunnen leiden tot problemen op het terrein. De cijfers die haar fractie daaromtrent heeft gekregen, voldeden niet om met zekerheid aan te tonen dat er zich geen problemen zouden stellen. Zij stelt vast dat er tot op vandaag geen duidelijk zicht is waartoe de nieuwe regeling zal leiden. Het is nochtans belangrijk aan studenten die aan een opleiding beginnen, te garanderen dat zij de opleiding binnen de daarvoor voorziene tijd kunnen afwerken. Er dient daarom te worden nagegaan of er wel degelijk voldoende stageplaatsen kunnen worden aangeboden. Een opvolging over de mate waarmee de toename van het aantal stagiairs in scholen een positief of negatief effectief heeft op de kwaliteit van het onderwijs, is eveneens noodzakelijk.

Een tweede opmerking van mevrouw Helsen heeft betrekking op de kans die een leraar in opleiding moet krijgen om op verschillende onderwijsniveaus stage te kunnen lopen. In de toelichting bij het decreet, noch in het decreet zelf staat dit voor de stages concreet geformuleerd. Alleen over de LIO-banen vermeldt het decreet dat een stage mogelijk is in het secundair onderwijs, het deeltijds kunstonderwijs en het volwassenenonderwijs. Daarom vraagt zij bijzondere aandacht voor de mogelijkheid om in zeer ruime stagemogelijkheden te voorzien: zowel ASO, TSO, BSO, DBSO, BuO, CVO als basiseducatie zijn plaatsen die een leerkracht moet leren kennen.

De versterking van de praktijkcomponent bij deze hervorming biedt volgens de spreker de mogelijkheid

om tevens stages te organiseren binnen belendende sectoren. Dergelijke stages zouden een enorme meerwaarde kunnen bieden voor de leraar. Een kennismaking met de bijzondere jeugdzorg, het opbouwwerk, de CLB's enzovoort, zal stagiairs confronteren met de realiteit waar een groep van leerlingen in opgroeit. Zij is ervan overtuigd dat deze ervaringen het inlevingsvermogen van leerkrachten zal vergroten.

Als derde opmerking verwijst mevrouw Helsen naar het mentorschap. Haar fractie stelt in dit kader vast dat het mentorschap voor het hoger onderwijs in het decreet niet is uitgewerkt en vraagt waarom hierin niet is voorzien. Zij meent dat er nochtans heel wat masters en bachelors in het hoger onderwijs doceren of studenten begeleiden als praktijklector. In het decreet is ook voor wat de LIO-banen betreft, niet opgenomen dat dit mogelijk is binnen het hoger onderwijs. Toch zijn er momenteel een aantal docenten in het hoger onderwijs zonder het pedagogisch bekwaamheidsgetuigschrift. Bovendien krijgen de leden van haar fractie regelmatig vanuit het hoger onderwijs het signaal dat de aandacht voor de begeleiding van studenten in het hoger onderwijs tijdens de laatste jaren veel belangrijker is geworden.

Een tweede element inzake het mentorschap dat mevrouw Helsen aanhaalt, heeft betrekking op de decretale bepalingen waardoor de begeleiding van de stages en van beginnende leerkrachten zouden moeten verbeteren. In het decreet staat expliciet opgenomen waaruit het mentorschap bestaat. Zij vreest dat de mentoren binnen de beperkte uren die hen toegewezen worden, hun opdracht, namelijk de begeleiding van de stagiairs alsook de begeleiding van de leerkrachten, niet adequaat zullen kunnen vervullen. Zij heeft dezelfde signalen gekregen vanuit de proeftuinen.

Het is volgens mevrouw Helsen daarom belangrijk de opdracht juist te interpreteren en zo correct mogelijk weer te geven wat van deze mentoren mag verwacht worden. Haar fractie is ervan overtuigd dat elke leerkracht op school in de toekomst een verantwoordelijkheid heeft in het opvangen en begeleiden van stagiairs en beginnende leerkrachten en dat de mentoren niet zelf alle begeleiding moeten opnemen. De spreker heeft de indruk dat de verwachtingen niet overeenstemmen met wat haalbaar is. Daarom dient dit de nodige aandacht te krijgen bij de implementatie van het decreet. Zij vraagt dan ook meer duidelijkheid over de manier waarop de mentor zich precies positioneert op het terrein.

Voor wat het mentorschap betreft, merkt mevrouw Helsen als derde element op dat de tekst van de

memorie van toelichting op bladzijde 10 een contradictie bevat inzake de toekenning van mentoruren. Eerst stelt de toelichting dat de mentoruren worden toegekend in functie van het aantal stagiairs zoals logisch is, maar verder staat er ook dat de toekenning van de uren zal gebeuren pro rata op basis van het algemeen pakket uren-leraar. Zij vraagt hoe dit begrepen dient te worden.

Een vierde reeks opmerkingen van mevrouw Helsen heeft betrekking op de LIO-banen. Met dit instrument is het de bedoeling om zij-instromers aan te trekken. Tijdens de voorafgaande hoorzitting bleek niet iedereen overtuigd dat de LIO-baan het meest gepaste instrument is om dat doel te bereiken. Het is daarom noodzakelijk dat de invoering ervan strikt wordt opgevolgd. Daarbij formuleert zij alvast de volgende vragen: waar worden LIO-banen gecreëerd? Wat gebeurt er met de LIO-banen na de 500 uren? Stromen zij door in het onderwijs of verdwijnen zij opnieuw uit het veld?

Verder vraagt mevrouw Helsen enige verduidelijking bij de toepassing van de LIO-baan. In de voorbeelden die in de memorie van toelichting gegeven worden, wordt bij Ibrahim niet gesproken over een LIO-baan. Als iemand zonder bekwaamheidsgetuigschrift leerkracht een tewerkstelling heeft binnen onderwijs, kan dit enkel nog buiten een LIO-baan als deze persoon niet is ingeschreven in een lerarenopleiding. Zij vraagt hoe de begeleiding en het assessment anders zou verlopen?

Het vijfde onderwerp dat mevrouw Helsen aanhaalt, handelt over de financiering. Er zijn middelen vrijgemaakt voor de meerkost verbonden aan de reductie van drie naar twee vakken. In het decreet staan concrete bedragen opgenomen die ter beschikking gesteld worden van hogescholen die geïntegreerde opleidingen secundair onderwijs inrichten. Zij vraagt of er al duidelijkheid is over hoe de middelen over de verschillende hogescholen verdeeld worden.

Een tweede financieringsitem betreft de banaba's omdat er met dit ontwerp van decreet onduidelijkheid ontstaat over de financiering ervan. De bepalingen over hoe de financiering in de toekomst gebeurt, stemmen niet overeen met datgene wat opgenomen is in het nieuwe financieringsmodel voor het hoger onderwijs. Daarom vraagt mevrouw Helsen of de volledige financiering inhoudt dat ze in die mate gefinancierd wordt dat ze kostendekkend is voor de instellingen.

Een laatste reeks bemerkingen van mevrouw Helsen betreffen vragen naar meer verduidelijking over de

samenwerkingsformules tussen verschillende lerarenopleidingen. Haar fractie vindt het vanuit de doelstelling om meer eenheid en kwaliteit na te streven in de lerarenopleiding zeer positief dat de samenwerking tussen de diverse lerarenopleidingen wordt gestimuleerd. Het decreet voorziet daartoe in expertisenetwerken en regionale platformen. Toch is het voor haar fractie heel onduidelijk welke samenwerkingsverbanden mogelijk zijn en hoe die in de praktijk vorm zullen krijgen.

Vermits in diverse samenwerkingsmogelijkheden is voorzien, rijst bij mevrouw Helsen de vraag of de creatie van een regionaal platform nodig is, vermits een expertisenetwerk over de associatiegrenzen heen kan worden opgezet. Verder vermeldt het decreet dat CVO's slechts in één expertisenetwerk kunnen participeren, maar stelt het ook dat hiervan kan afgeweken worden via het regionaal platform met de universiteiten. CVO's participeren in dat geval niet rechtstreeks in een expertisenetwerk. Zij vraagt wat 'niet rechtstreeks participeren in een expertisenetwerk' dan betekent. Zij verwijst daarbij nog naar de hoorzitting waarin diverse keren verwezen werd naar de complexiteit van de samenwerkingsmogelijkheden waarbij men vragende partij was voor een eenvoudiger oplossing.

Tot slot heeft mevrouw Helsen een vraag betreffende de inrichting van nieuwe lerarenopleidingen door de hogescholen waarbij de hogescholen verplicht zijn tot samenwerking met een CVO. De Raad van State maakte hierover een opmerking dat een eenzijdige verplichting tot samenwerking juridisch niet kan. Stelt zich hier geen probleem? Waarom wordt de samenwerking eenzijdig gehouden, wetende dat een CVO in het kader van kwaliteitszorg volgens het structuurdecreet, in ieder geval aangewezen is op samenwerking met een hogeschool?

De heer *Jef Tavernier* stelt dat zijn fractie achter een aantal fundamentele heroriëntaties staat van het voorliggende ontwerp van decreet. Als voorbeelden verwijst hij daarmee naar een betere afstemming van de diverse vormen lerarenopleiding, het versterken van de praktijk tijdens de opleiding of de verbetering van de vakbekwaamheid en professionalisering van het lerarenberoep.

De heer Tavernier wijst er inzake de specifieke lerarenopleidingen op dat er zich een spanningsveld voordoet. Enerzijds stelt men meer kwaliteitseisen via een bredere vorming van zowel theorie als praktijk, maar anderzijds verdwijnt daardoor voor sommige studenten de aantrekkelijkheid van de specifieke lerarenopleiding. Heel wat studenten zullen volgens hem

afhaken omdat zij bijvoorbeeld na een universitaire studie deze specifieke lerarenopleiding beschouwen als een verlenging van de studie. Hij gaat akkoord met de keuze die gemaakt is in het ontwerp van decreet voor meer kwaliteit, maar vreest tegelijkertijd dat men uiteindelijk in een situatie zal verzeilen waarbij men voor bepaalde vakken geen leraren meer vindt met een vereist bekwaamheidsbewijs waardoor men het moet doen met mensen zonder specifieke vooropleiding.

Vervolgens brengt de heer Tavernier de samenwerking tussen de diverse opleidingsvormen ter sprake. Dit is volgens hem een goede zaak, maar dreigt in bepaalde gevallen eventueel te leiden tot een opslorping van het ene door het andere. Concreet vermeldt hij de overdracht van GPB-opleidingen naar hogescholen waarbij hij de zwakke financiering van de CVO's benadrukt. Zijn bezorgdheid gaat daarbij uit naar het behoud van de specifieke kwaliteiten van de diverse opleidingen.

Een ander belangrijk aandachtspunt in dit kader is voor de heer Tavernier de situatie van de zij-instromers. Die zijn van groot belang voor bepaalde aspecten binnen het TSO, BSO en volwassenenonderwijs. Door een verhoging van de praktischeisen dreigt volgens hem de aantrekkelijkheid voor deze opleiding te verdwijnen. Ook hier zal het spanningsveld niet verdwijnen.

Hij vraagt zich verder af of men bij de hervorming van de lerarenopleiding niet te veel en te eenzijdig heeft geredeneerd vanuit de grootste groepen, namelijk basis- en secundair onderwijs. Biedt de hervorming voldoende aandacht aan het volwassenenonderwijs en het levenslang leren? En heeft het decreet voldoende oog voor het levenslang leren van de leerkrachten zelf?

De heer Tavernier merkt met anderen op dat het decreet niets omvat wat betrekking heeft op de eisen die men stelt aan diegenen die in het hoger onderwijs lesgeven. Er wordt zelfs niets vermeld over de pedagogische eisen van diegenen die lesgeven aan de studenten die zelf later zullen lesgeven. Hij verneemt verhalen van pas afgestudeerde leerkrachten uit het korte type die direct als praktijkbegeleider worden aangeworven. Om dergelijke dingen te vermijden verdient dit de nodige aandacht die hij niet terugvindt in het voorliggend decreet.

Voor wat het terugbrengen van drie naar twee vakken betreft in de geïntegreerde lerarenopleiding secundair onderwijs, vreest de heer Tavernier dat de één- of

twee-uursvakken in het gedrang zullen komen. De hoofdreden daartoe zal zijn dat de tewerkstellingskansen in die vakken te gering zullen zijn.

De doelstelling van de uitbreiding van de stage is voor de heer Tavernier duidelijk: een betere voorbereiding op het lerarenberoep. Toch heeft hij de indruk dat het ontwerp van decreet geen aandacht schenkt aan de differentiatie van de stages. Enerzijds zegt men dat de leerkracht omwille van de complexiteit van de situaties waarmee men kan geconfronteerd worden, meer praktijkervaring moet opdoen, maar anderzijds is er geen enkele eis dat de stage zelf in diverse situaties moet gebeuren. Als concreet voorbeeld brengt hij aan dat iemand die in een landelijke ASO-school stage heeft gelopen, nadien als leerkracht kan terecht komen in het stedelijk onderwijs waar veel allochtonen kunnen zitten. Op deze manier is de betrokkene helemaal niet voorbereid op die situatie.

In het kader van de stage vraagt ook de heer Tavernier zich af of er wel voldoende instellingen met stageplaatsen en voldoende gemotiveerde mentoren zullen gevonden worden. Tijdens de hoorzitting heeft hij vastgesteld dat alle sprekers hieromtrent opmerkten dat er te weinig middelen zijn voorbehouden voor de mentoren. De onderwijsvakbonden hebben zelfs hun akkoord niet gegeven voor het ontwerp van decreet. Alhoewel sommigen dit zullen afdoen als een corporatistische reflex, is het volgens hem niet goed dat deze belangrijke hervorming van start gaat met een negatieve ingesteldheid vanuit deze hoek. Hij pleit er dan ook voor dat de bemerkingen van de onderwijsvakbonden een degelijk antwoord zullen krijgen zodat de hervorming alsnog onder een goed gesternte van start kan gaan.

Tot slot haalt de spreker de LIO-banen aan. Hij hoort bij de meeste leden heel wat vragen bij de opzet van deze banen. Enerzijds stelt men dat men bij het begin al voldoende stage moet hebben gelopen, terwijl anderen opmerken dat een instap mogelijk is zonder voorbereiding. Daardoor heeft hij de indruk dat het concept van de LIO-banen nog vrij hybride is.

Mevrouw *Anissa Temsamani* vindt het uitermate belangrijk dat in het beroepsprofiel en de basiscompetenties van alle leerkrachten rekening wordt gehouden met de evenredige arbeidsparticipatie. Het is dan ook terecht dat het decreet uitdrukkelijk vermeldt dat het beroepsprofiel taken bevat die van belang zijn voor kansengroepen in het onderwijs. Zij verwijst daarbij naar de taalvaardigheid, meertaligheid, diversificatie van het onderwijsgebeuren, het omgaan

met diversiteit enzovoort. Ook het feit dat de lerarenopleidingen zich zullen inspannen om nieuwe doelgroepen aan te trekken waartoe het toekomstige financieringssysteem een aanmoedigingsfonds zal voorzien, is in die zin positief. Zij merkt op dat het voorliggende decreet echter stelt dat de Vlaamse Regering ‘kan’ bijdragen in de financiering van projecten die gericht zijn op het aantrekken van nieuwe doelgroepen. Haar fractie vindt dit een positief signaal, maar niet voldoende krachtig. Daarom stelt zij voor de term ‘kan’ te vervangen door ‘zal’.

De heer *Gilbert Van Baelen* sluit zich op de eerste plaats aan bij deze laatste opmerking. Hij verwijst daarbij naar artikel 16 van het ontwerpdecreet dat een artikel 55ter, §3, in het structuurdecreet invoert, dat luidt: “De Vlaamse Regering kan bijdragen in de financiering van projecten binnen een lerarenopleiding die gericht zijn op het aantrekken van nieuwe doelgroepen in de lerarenopleiding.”.

Dit is volgens hem de enige en dan nog heel vrijblijvende bepaling in dit decreet, die gericht is op het aantrekken van nieuwe doelgroepen. Nochtans is het aantrekken van die nieuwe doelgroepen niet alleen belangrijk vanuit het uitgangspunt van de evenredige arbeidsparticipatie, maar is er ook een multiplicatoreffect doordat deze studenten later zelf voor de klas gaan staan. De beperkte aandacht voor nieuwe doelgroepen in dit decreet, strookt niet met het discours van de minister over een tweede democratiseringsgolf. Bovendien vond specifiek rond allochtonen in het onderwijs recent nog een hoorzitting plaats in de commissie Onderwijs, gevolgd door een resolutie die de Vlaamse Regering oproept meer aandacht te besteden aan het aantrekken van allochtonen in het lerarenberoep.

Vervolgens koppelt hij terug naar de opzet van het decreet. Hij wijst er daarbij op dat er reeds heel wat debatten zijn geweest over de plaats en de rol van de leerkracht, en de maatschappelijke ‘druk’ die op de school en de leerkracht toeneemt. De lerarenopleiding is dan ook erg belangrijk, maar men mag er niet van uitgaan dat alle maatschappelijke uitdagingen en noden tijdens deze opleiding aan bod kunnen komen.

Alhoewel er een lange voorgeschiedenis is, is het belangrijk dat dit ontwerp van decreet er ligt. De drie actoren worden tot een vorm van samenwerking gebracht en het decreet reikt de mogelijkheden aan om met elkaar te gaan samen werken. Hij heeft alvast

tijdens de hoorzitting vastgesteld dat er op het veld veel meer met elkaar wordt gesproken en naar elkaar wordt gekeken met respect voor ieders specifieke kwaliteit. Dit is mede het gevolg van de uitgebreide overlegronde die aan het decreet is voorafgegaan.

Het feit dat er meer aandacht komt voor het praktijkgerichte gedeelte van de lerarenopleiding, is voor de heer Van Baelen heel positief en was eerder uit evaluaties als een pijnpunt naar boven gekomen. Dit gold vooral voor de universitaire lerarenopleiding. Toch blijft voor hem de vraag of het enorme aantal stageplaatsen dat nodig is ter uitvoering van dit ontwerpdecreet, in de praktijk realiseerbaar is. Daarbij haalt hij twee problemen aan.

Enerzijds is er het zogenaamde ‘absorptieprobleem’. Het aantal stageplaatsen in een school zal mee bepaald worden door de capaciteit om te voorzien in begeleiding, maar stuit ook op een bepaald moment op een plafond. Daarbij dreigt de draagkracht van de school overschreden te worden, in de zin dat de kwaliteit van het onderwijs voor de leerlingen in die school ondermijnd wordt.

Anderzijds kan volgens de heer Van Baelen dit tekort in het aanbod tot een nieuwe kansenongelijkheid bij de studenten lerarenopleiding leiden. Het zullen de ‘sterkere’ studenten, namelijk de studenten met het beste netwerk, zijn die in geval van schaarste zeker zullen zijn van een stageplaats, omdat de verantwoordelijkheid voor het vinden van een stageplaats via het systeem van driepartijenovereenkomst, namelijk student, opleidingsinstituut en stageplaats, sterk verschoven wordt naar de student zelf. Hij gaat ermee akkoord dat de student mee verantwoordelijk wordt, maar wijst erop dat de student die beter kan netwerken, het voordeel zal hebben om de betere stageplaatsen weg te kapen.

De heer Van Baelen vindt de leraar-in-opleiding op zich een mooi concept, maar heeft veel vragen over de realisatie ervan in de praktijk. Zullen de LIO-baners niet al te zwaar in concurrentie komen met startende leerkrachten die op zoek zijn naar hun eerste baan? Zullen ook zij moeten puzzelen om een voldoende grote en voldoende permanente betrekking te vinden om de vereiste 500 uren te bereiken? Tenslotte blijft er grote onduidelijkheid over het statuut van deze studenten die tegelijkertijd ook werknemer zijn.

In het kader van deze laatste bedenking, brengt hij een bepaling uit het zogenaamde aanvullingsdecreet

van 19 maart 2003 in herinnering. In artikel II.44 van dat decreet krijgt de Vlaamse Regering de opdracht om vóór de aanvang van het academiejaar 2005-2006 een code te ontwikkelen die de wederzijdse afspraken tussen stagedoende studenten, instellingen en stageplaatsen bepaalt. Deze decreetsbepaling werd echter niet uitgevoerd. De bedenkingen die in het dossier van de lerarenopleiding zowat door iedereen geformuleerd worden, tonen duidelijk de nood aan een dergelijke code aan.

Het is voor de heer Van Baelen onduidelijk waaruit de opleiding of vorming die de mentoren moeten krijgen precies zal bestaan. Bovendien zijn de middelen dermate beperkt dat een mentor een louter administratieve en coördinerende rol zal kunnen vervullen. De effectieve begeleiding van startende leerkrachten en stagiairs zal daardoor volledig blijven terechtkomen op de schouders van de leerkracht die dit op vrijwillige basis en zonder vergoeding doet.

Tot slot heeft de heer Van Baelen een aantal technische vragen. Zal het nieuwe decreet volwassenenonderwijs rekening houden met de kostprijs van de opgelegde kwaliteitscontrole van de lerarenopleidingen in CVO's? Komt er een aanpassing van de regelgeving rond bekwaamheidsbewijzen? Hoe zit het met de technische regentaten? In welke mate is de regelgeving van het flexibiliseringsdecreet en de rechtspositieregeling van het aanvullingsdecreet van toepassing op de lerarenopleidingen?

Mevrouw *Monica Van Kerrebroeck* vraagt bijzondere aandacht voor de problematiek van de stageplaatsen. Zij denkt daarbij aan het inbouwen van een verplichte diversifiëring van de stages om volwaardige leerkrachten te vormen. Daarnaast zal men op zoek moeten gaan naar stagemogelijkheden buiten de klassieke onderwijssector. Zij denkt daarbij aan natuurcentra, musea, taalstages enzovoort. Volgens haar biedt dit een mogelijkheid om het tekort aan stageplaatsen dat zal ontstaan, op te vangen. Vermits scholen de kwaliteit van hun onderwijs willen bewaken, moet men in ieder geval situaties vermijden waarbij de eigen leerkrachten niet meer voor de klas komen te staan. Dit is echter niet denkbeeldig vermits de periodes waarin men stage kan lopen, vrij beperkt zijn. Zij is van oordeel dat alle scholen de plicht hebben in stageplaatsen te voorzien, maar evenzeer dat dit gepaard gaat met de nodige kwaliteitszorg.

– *antwoord van de minister*

De *minister* gaat op de eerste plaats in op de vragen met betrekking tot de afstemming van de diverse

betrokken decreten. Zo is artikel II.2, §1, van het aanvullingsdecreet inzake hoger onderwijs van toepassing op de ambtshalve geregistreerde opleidingen, dus ook op hogescholen en universiteiten, en dus ook op de lerarenopleidingen. Het gaat daarbij over de Raad voor Examenbetwistingen.

Ook het flexibiliseringsdecreet is van toepassing op de lerarenopleidingen. Artikel 2 van het flexibiliseringsdecreet stelt immers dat het van toepassing is op de ambtshalve geregistreerde instellingen, dus hogescholen en universiteiten. Daarmee antwoordt hij op de vraag van de heer De Cock of een examencontract van toepassing kan zijn. Dit is volgens de minister niet uitgesloten. Het is uiteindelijk aan de instelling zelf om dit al dan niet toe te staan.

Voor wat het structuurdecreet betreft, worden de bepalingen met betrekking tot de lerarenopleidingen van hogescholen en universiteiten ingeschreven in het structuurdecreet. Hierdoor wordt het structuurdecreet van toepassing op deze opleidingen, behalve de bepalingen die uitdrukkelijk zijn uitgesloten.

De minister is ervan overtuigd dat er wel degelijk veel middelen zijn voorbehouden voor het mentorschap. Die middelen groeien tot ongeveer 13 miljoen euro op kruissnelheid. Hij onderlijnt daarbij dat de globale begeleidingsinspanning vanwege de school voor een stagiair zich niet mag beperken tot de mentor. De mentor zal immers niet het vakinhoudelijke aspect van iedere stagiair aankunnen. Men moet ervan uitgaan dat de huidige opvang en begeleiding van stagiairs niet zal verminderen omdat men bijkomend in een coördinatie, extra begeleiding en supervisie zal voorzien met betaalde mentoruren.

Hij geeft toe dat dit in het decreet niet klaar en duidelijk is afgelijnd, maar benadrukt dat dit ook niet kan worden afgelijnd. Men moet ervan uitgaan dat de lerarenopleiders samen met de scholen duidelijke afspraken maken. De begeleiding van de stagiairs moet daarbij verbeteren en niet status quo blijven als gevolg van een loutere verschuiving van een aantal taken naar de mentor.

De minister gaat verder in op de opmerkingen dat er niet voldoende stageplaatsen zullen zijn. Hij stelt dat men dit niet kan garanderen en beaamt dat het absorptievermogen van de scholen eindig is. Hij is het er tevens mee eens dat snel moet worden geëvalueerd hoe dit in de praktijk zal verlopen. Hij is van mening dat de scholen het aan zichzelf verplicht zijn om in stageplaatsen te voorzien. Een vergelijking met de ziekenhuizen toont aan dat de ziekenhuizen heel veel

inspanningen doen voor stageplaatsen voor verpleegkundigen. Scholen moeten in dezelfde zin de missie om lerende instellingen te zijn waar werkplekleren gebeurt, ambitieuzer aanpakken. Dit is in het belang van het onderwijs en de individuele school zelf die die leerkrachten in spe leert kennen.

In zijn antwoord op de vragen omtrent de kwaliteit van de stageplaatsen via een diversifiëring van de ervaringen gaat hij akkoord met de suggestie van mevrouw Helsen om ook buiten de onderwijssector stage-ervaring op te doen. Hij is echter van mening dat men dit niet kan opleggen. Het is voor hem wel belangrijk zoals de memorie van toelichting uitdrukkelijk vermeldt, dat de stage-ervaring in de diverse onderwijsvormen zou moeten worden opgedaan.

Een tweede element inzake de diversiteit inzake stage-ervaring heeft te maken met de basiscompetenties waaruit op relatief dwingende wijze dit aspect voortvloeit. Hij bereidt momenteel de basiscompetenties voor die uitdrukkelijk zullen omvatten dat men gewapend moet zijn met een veelheid aan ervaringen, vooraleer men dat diploma krijgt. Die basiscompetenties zullen eveneens met het oog op een goede voorbereiding op gelijke kansen in het onderwijs goed op punt moeten worden gesteld.

Als derde element in dit kader vermeldt de minister dat het kwaliteitsaspect van het stagegebeuren, en dus ook de diversiteit ervan, deel moet uitmaken van de beleidsevaluatie die hij zal doorvoeren.

Vervolgens reageert hij op de opmerking van de heer Tavernier waar deze stelde dat dit decreet niet voldoende zou voorbereiden op het volwassenenonderwijs. Hij geeft toe dat de voorliggende teksten hier niets dwingend over vermelden. Hij gaat ervan uit dat de lerarenopleiders rekening houden met de decreten betreffende de rechtspositie en dus in een degelijke voorbereiding op het volwassenenonderwijs moeten voorzien. De opmerking omtrent de bredere uitdaging naar het levenslang leren situeert zich volgens de minister echter meer binnen de nascholing en de permanente vorming dan in de initiële opleiding.

De minister wil vervolgens met betrekking tot de vragen omtrent de docenten in het hoger onderwijs benadrukken dat dit decreet van toepassing is op een afnemend onderwijsveld waar het hoger onderwijs geen deel van uitmaakt. Indien men dit onderwijsniveau hierbij zou betrekken, zou de regelgeving bijzonder gecompliceerd worden, onder meer omwille van de rechtspositieregeling.

Op de vragen omtrent de LIO-banen antwoordt de minister dat er naast de terechte bezorgdheid over de totstandkoming van dergelijke banen volgens hem enige begripsverwarring heerst. Als men opteert voor een LIO-baan en men slaagt niet, beschikt men niet over het diploma om als leraar benoemd te worden of zelfs bepaalde rechten te krijgen als tijdelijke.

Bovendien voegt de opzet van de LIO-baan niets toe aan de bestaande decreten rechtspositie. Het is perfect mogelijk om vandaag in het onderwijs te stappen zonder een GPB. Sommigen doen dit en trachten inmiddels hun GPB te halen. Daaraan wordt niets gewijzigd. Men is immers niet verplicht te kiezen voor een LIO-baan. Een LIO-baan definieert zich dan ook als een overeenkomst tussen de school en een opleidingsinstituut die de interactie tussen theorie en praktijk moet tot stand brengen. De betrokken persoon wordt daarbij niet gedefinieerd als een student. Indien men deze wel als een student zou beschouwen, zal men inschrijvingsgeld moeten betalen, enzovoort. De minister heeft dan ook daar uitdrukkelijk niet voor geopteerd.

Hij is er zich van bewust dat een nieuw concept als de LIO-baan in de praktijk de nodige kinderziektes zal hebben. Daarom is hij het ermee eens na te gaan of de tekst van het decreet de evaluatieverplichting daartoe voldoende omvat.

Diverse sprekers maakten zich in hun tussenkomsten zorgen over de bijvakken. De minister werpt daarbij op dat er geen juridische omschrijving van 'een bijvak' bestaat, maar wel een zorg. Men zal in de praktijk moeten afwachten hoe dit zal evolueren. De opleidingsinstellingen kunnen bovenop het minimale curriculum nog aandacht vragen of opties bieden voor zogenaamde kleine vakken.

De minister vindt de opmerking van de heer Voorhamme dat dit decreet ingewikkeld is en daarbij suggereert iets te doen aan de leesbaarheid, een terechte opmerking. Als er een basisdecreet hoger onderwijs wordt opgesteld conform het regeerakkoord, zal voorliggende regelgeving meegenomen worden zodat er na coördinatie een helder basisdecreet komt met een hoofdstuk lerarenopleiding. Inmiddels zal zijn departement alvast een informele coördinatie opmaken zodat de sector bediend wordt met een duidelijk pedagogisch instrument.

De minister is het ook eens met de heer Voorhamme waar die stelde dat de flexibiliteit eindig moet zijn. Eenzelfde opmerking werd gemaakt in de hoorzit-

ting. Hij is van mening dat daarom in het decreet een uiterste datum moet worden opgenomen, waarop men op basis van de instapdatum nog kan voortgaan op de bestaande paden.

Hij gaat ervan uit dat de expertisenetwerken er onder meer moeten voor zorgen dat het stageaanbod breder en gelijkmatiger zal worden verspreid over Vlaanderen. Vandaag is dit als gevolg van het nabijheidseffect van lerarenopleidingen in sommige regio's sterk ontwikkeld, terwijl dit elders niet zo is.

Volgens de minister zijn de samenwerkingsverbanden niet zo ingewikkeld als wordt voorgesteld door mevrouw Helsen. Associaties kunnen territoriaal zodanig verweven zijn dat men moet kiezen voor een sui generis formule. Daarbij creëert men over associatiegrenzen heen een platform dat toelaat bepaalde zaken te doen waarvoor expertisenetwerken moeten zorgen. Daarom is bepaald dat als men participeert in een regionaal platform, men niet rechtstreeks deel uitmaakt van een expertisenetwerk omdat men via dat platform onrechtstreeks participeert in het expertisenetwerk.

Vervolgens staat hij stil bij de vraag van mevrouw Helsen over de opmerking van de Raad van State waar deze raad stelt dat een eenzijdige verplichting tot samenwerking tussen hogescholen en een CVO voor een nieuwe lerarenopleiding juridisch niet kan. Volgens de minister kan dit wel, omdat het gaat om een bijkomend en nieuw aanbod. In dat geval kan men een verplichting opleggen die niet strijdig is met de vrijheid van onderwijs. Het voorliggende ontwerp-decreet is daarin bovendien preciezer dan het voorontwerp.

De minister is het niet eens met de opvatting van de heer Tavernier dat een verhoging van de lerarenopleiding met 60 studiepunten een afschrikkingseffect zou creëren bij de universitaire studenten en de zij-instromers. Volgens de minister zal men wel een aantal mensen die iets minder gemotiveerd zijn, gedeeltelijk ontmoedigen. Tegelijkertijd zal men de kwaliteit en de motivatie van degenen die er wel voor kiezen, verhogen. Hij is er diep van overtuigd dat de afstemming tussen vraag en aanbod op dit deel van de arbeidsmarkt zal verbeteren.

Een volgend item betreft de evenredige arbeidsparticipatie waarbij het ontwerpdecreet stelt dat de Vlaamse Regering 'kan' bijdragen in de financiering van projecten die gericht zijn op het aantrekken van nieuwe doelgroepen. De minister verduidelijkt

dat men juridisch-technisch het woord 'kan' moet gebruiken in deze formulering in plaats van 'zal'. De vraag daarbij is dan of de regering dit zal doen of niet. Hij is hier tot op heden voorzichtig in geweest omdat hij in de nabije toekomst het zogenaamde aanmoedigingsfonds wil lanceren. Dat fonds is ook voor de lerarenopleiding een vehikel om te zorgen voor nieuwe doelgroepen, kansengroepen en diversiteit. Hij neemt daarom hieromtrent voorlopig nog geen affirmatieve houding aan.

De minister is geen voorstander om werk te maken van een code omtrent wederzijdse afspraken tussen stagedoende studenten, instellingen en stageplaatsen waar de heer Van Baelen naar verwees. Het is volgens hem belangrijk eerst te voorzien in een goede ondersteuning van de stagiairs in de lerarenopleiding zelf. De code voor stages is een breder verhaal.

Op de vraag van de heer Van Baelen of het decreet lerarenopleiding rekening zal houden met de kostprijs van de kwaliteitscontrole, antwoordt de minister dat dit niet het geval zal zijn. Indien men dit wel zou doen, moet dit ook gebeuren voor de visitaties, accreditaties en dergelijke in het hoger onderwijs. In principe gaat men er steeds vanuit dat de sector zelf instaat voor de kostprijs van de kwaliteitszorg. Hij wil in ieder geval elk precedent ter zake vermijden.

Tot slot verduidelijkt hij met betrekking tot de technische regentaten dat deze in tegenstelling tot wat ooit eerder werd gesteld, behouden blijven.

III. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING

De amendementen bij dit ontwerp van decreet zijn opgenomen in *Parl. St.* VI. Parl. 2006-07, nr. 924/2.

HOOFDSTUK I

Inleidende bepaling

Artikel 1

Bij dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt unaniem aangenomen met 15 stemmen.

HOOFDSTUK II

Wijziging van het decreet van 12 juni 1991
betreffende de universiteiten in de
Vlaamse Gemeenschap

Artikel 2

Bij dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt unaniem aangenomen met 15 stemmen.

Artikel 3

Bij dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt aangenomen met 10 stemmen bij 5 onthoudingen.

HOOFDSTUK III

Wijziging van het decreet van 13 juli 1994
betreffende de hogescholen in de
Vlaamse Gemeenschap

Artikel 4

Bij dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt unaniem aangenomen met 15 stemmen.

Artikel 5

Bij dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt aangenomen met 10 stemmen bij 5 onthoudingen.

HOOFDSTUK IV

Wijziging van het decreet van 16 april 1996
betreffende
de lerarenopleiding en de nascholing

Artikel 6

Bij dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt unaniem aangenomen met 15 stemmen.

Artikel 7

Mevrouw *Kathleen Helsen* wijst op een contradictie tussen het artikel en de memorie van toelichting waarin een uitleg is opgenomen die niet overeenstemt met de bepaling in het artikel. Vermits de formulering van het artikel zelf correct is, stelt zij voor de memorie van toelichting aan te passen.

De *minister* antwoordt dat er geen parlementaire procedure bestaat waarmee de memorie van toelichting bij de bespreking van het decreet in het parlement kan worden aangepast. Belangrijk is dat niet de memorie van toelichting, maar wel de inhoud van het decreet zelf telt. De opname van deze opmerking in het verslag kan dit evenwel verduidelijken.

Een eerste amendement van de heer Jef Tavernier strekt ertoe in de voorgestelde tekst van titel II, aan artikel 4, §1, een 4° toe te voegen, dat luidt als volgt: “4° een hogeschool.” (amendement nr. 1).

Een tweede amendement van de heer Jef Tavernier strekt ertoe in de voorgestelde tekst van titel II, aan artikel 4, §2, eerste lid, de woorden “en voor lesuren (hoger onderwijs)” toe te voegen (amendement nr. 2).

De heer *Jef Tavernier* licht toe dat beide amendementen samenhangen en een dubbele bezorgdheid hebben. Een stage in een hogeschool moet mogelijk zijn omdat een dergelijke stage vanuit pedagogisch

oogpunt ook nuttig kan zijn. Bovendien is een uitbreiding van de mogelijkheden noodzakelijk voor het vinden van voldoende stageplaatsen.

De *minister* stelt voor dit amendement niet te aanvaarden. Het decreet bepaalt niet waar studenten en cursisten stage kunnen lopen, maar alleen welke instellingen er mentoruren voor de begeleiding ervan kunnen krijgen. Ook nu lopen studenten en cursisten van de lerarenopleiding stage in een hogeschool maar ook buiten het onderwijs, zoals bij educatieve diensten, musea, natuurverenigingen enzovoort. Hij is niet van plan die bestaande praktijk af te bouwen. Hij wil er wel op wijzen dat stage in een hogeschool, universiteit of andere organisatie zoals boven vermeld, erop gericht moet zijn het beroepsprofiel en de basiscompetenties van een leraar te verwerven, en niet die van een docent hoger onderwijs. Het voorliggend decreet gaat niet over het hoger onderwijs. Bovendien is het toekennen van mentoruren aan een hogeschool in de vorm van lesuren of aan een universiteit, zoals voorgesteld door de VVS, omwille van de specifieke financiering een moeilijk haalbare kaart.

Een eerste amendement van de heer Robert Voorhamme, mevrouw Kathleen Helsen en de heren Gilbert Van Baelen, Dirk De Cock en Kris Van Dijk strekt ertoe in de voorgestelde tekst van titel II, aan artikel 6, een tweede lid toe te voegen, dat luidt als volgt:

“Kunnen niet belast worden met het mentorschap personeelsleden die:

- in het gewoon of buitengewoon basisonderwijs een betrekking uitoefenen in het ambt van directeur of adjunct-directeur;
- in het gewoon of buitengewoon secundair onderwijs een betrekking uitoefenen in het ambt van directeur of adjunct-directeur of coördinator;
- in het volwassenenonderwijs een betrekking uitoefenen in het ambt van directeur, adjunct-directeur of coördinator;
- in het deeltijds kunstonderwijs een betrekking uitoefenen in het ambt van directeur.” (amendement nr. 3).

De heer *Robert Voorhamme* licht toe dat tijdens de onderhandelingen over het besluit van de Vlaamse Regering betreffende het tijdelijk project mentorschap gevraagd is omwille van deontologische overwegingen om de uitoefening van het mentorschap onverenigbaar te verklaren met de functie van directeur. Daardoor zou er geen vermenging van een coachende mentor en van een evaluerende directeursfunctie kunnen zijn. Dit geldt zowel voor de personeelsleden met een voltijdse als een deeltijdse betrekking in de opgesomde ambten.

Een tweede amendement van de heer Robert Voorhamme, mevrouw Kathleen Helsen en de heren Gilbert Van Baelen, Dirk De Cock en Kris Van Dijk strekt ertoe in de voorgestelde tekst van titel II, artikel 7 te schrappen (amendement nr. 4).

De heer *Robert Voorhamme* verklaart dat dit een technische correctie is. Het besluit van de Vlaamse Regering betreffende het tijdelijk project mentorschap vermeldt zelf dat het project loopt tot 31 augustus 2007.

De amendementen nrs. 1 en 2 worden verworpen met 10 stemmen bij 5 onthoudingen.

De amendementen nrs. 3 en 4 worden unaniem aangenomen met 15 stemmen.

Het aldus geamendeerde artikel wordt aangenomen met 10 stemmen bij 5 onthoudingen.

HOOFDSTUK V

Wijziging van het decreet van 25 februari 1997
betreffende het basisonderwijs

Artikel 8

Bij dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt aangenomen met 10 stemmen bij 5 onthoudingen.

HOOFDSTUK VI

Wijziging van het decreet van 14 juni 1998 houdende diverse maatregelen met betrekking tot het secundair onderwijs en tot wijziging van het decreet van 25 februari 1997 betreffende het basisonderwijs

Artikel 9

Bij dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt aangenomen met 10 stemmen bij 5 onthoudingen.

HOOFDSTUK VII

Wijziging van het decreet van 2 maart 1999 tot regeling van een aantal aangelegenheden van het volwassenenonderwijs

Artikel 10

Bij dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt aangenomen met 10 stemmen bij 5 onthoudingen.

Artikel 11

Een eerste amendement van de heer Robert Voorhamme, mevrouw Kathleen Helsen en de heren Gilbert Van Baelen, Dirk De Cock en Ludo Sannen strekt ertoe in de voorgestelde tekst van artikel 12bis, aan §2, de volgende zin toe te voegen:

“De Vlaamse Regering evalueert het effect van deze maatregel op de stagecapaciteit van de scholen uiterlijk voor september 2009.” (amendement nr. 5).

Mevrouw *Kathleen Helsen* licht toe dat er een zekere scepsis bestaat tegenover de uitbreiding van de praktijkcomponent in de specifieke lerarenopleidingen. Cijfermateriaal hierover is nergens voorhanden. Daarom wordt een extra evaluatie ingeschreven die het reële effect van deze maatregelen ook op het werkveld zal vastleggen.

De *minister* beaamt dat er enige scepsis bestaat over het aantal stageplaatsen. Vermits hij zich hieromtrent ook zelf kan vergissen, gaat hij akkoord met een snelle evaluatie daaromtrent.

Een amendement van de dames Anissa Tamsamani en Kathleen Helsen en de heren Kris Van Dijk, Gilbert Van Baelen en Dirk De Cock strekt ertoe in de voorgestelde tekst van artikel 12bis, §3 te vervangen door wat volgt:

“§3. De Vlaamse Regering kent gedurende de schooljaren 2007-2008, 2008-2009 en 2009-2010 financiële middelen toe aan projecten die in de schoot van een Expertisenetwerk of regionaal platform op experimentele basis de instroom, doorstroom en uitstroom van doelgroepen bevorderen, in het bijzonder door middel van curriculumvernieuwingen, de organisatie van drempelverlagende informatieverstrekking over de specifieke lerarenopleidingen, de organisatie van aangepaste trajectbegeleiding of de uitbouw van netwerken tussen het Expertisenetwerk of regionaal platform, organisaties die de doelgroepen vertegenwoordigen en het afnemend veld. De doelgroepen worden afgebakend op grond van objectieve indicatoren die betrekking hebben op sociale, economische of culturele kenmerken of op lichamelijke functiestoornissen.

Een beoordelingscommissie dient de Vlaamse Regering van advies over de selectie van de projectaanvragen en de toekenning van de financiële middelen per project. De beoordelingscommissie omvat vertegenwoordigers van de overheid, van het afnemend veld, van organisaties die doelgroepen vertegenwoordigen, en van het middenveld.

De Vlaamse Regering stelt nadere inhoudelijke, organisatorische en procedurele regelen vast voor de selectie van de projecten en de toekenning van de financiële middelen. Zij treft de nodige maatregelen om een evaluatie van de ondersteunde projecten te realiseren. De evaluatie gaat in het bijzonder na welke tijdelijke maatregelen omgezet kunnen worden in door middel van een Aanmoedigingsfonds te financieren algemene maatregelen.” (amendement nr. 6).

Mevrouw *Anissa Tamsamani* licht toe dat de Vlaamse Regering met dit amendement de opdracht krijgt een stimulerend beleid te voeren ten opzichte van bepaalde doelgroepen die momenteel ondervertegenwoordigd zijn in de lerarenopleiding. Dan gaat het

over de allochtone gemeenschappen, maar eveneens over kansarmen, mensen met beperkte mobiliteit enzovoort.

Een doelgroepenbeleid in de lerarenopleidingen vereist een integrale aanpak. Dergelijk integraal beleid kan momenteel echter niet volwaardig worden ontwikkeld, door een tekort aan feitengegevens en good practices waarop een en ander zou kunnen worden gebaseerd. Door de financiering van projecten waaruit deze feiten en good practices kunnen worden gedistilleerd, bereidt de Vlaamse Regering aldus een veel coherenter beleid voor, wat elke doelgroep enkel ten goede kan komen. Op grond van een evaluatie van de projecten zal inderdaad moeten worden nagegaan welke good practices aanleiding dienen te geven tot generieke maatregelen, die gefinancierd zullen worden via het door middel van het financieringsdecreet voor het hoger onderwijs in te stellen Aanmoedigingsfonds.

Reeds eerder werd een voorstel van resolutie in het Vlaams Parlement aangenomen betreffende de verbetering van de vertegenwoordiging van alloctonen in het onderwijzend personeel. Daar werd gevraagd om in meer stimulerende maatregelen te voorzien om de allochtone gemeenschappen bekend te maken met het lerarenberoep en de lerarenopleiding. Het voorgestelde amendement biedt een basis voor dergelijke regelingen. Hetzelfde amendement wordt ingediend bij artikel 55ter, §3, ingevoegd door artikel 16.

Een amendement van de heer Jef Tavernier strekt ertoe in de voorgestelde tekst van artikel 12ter, aan §2, tweede lid, de volgende zin toe te voegen:

“De Vlaamse Regering zorgt ervoor dat deze geen aanleiding meer geven tot een uitsluitende benadering.” (amendement nr. 7).

De heer *Jef Tavernier* licht toe dat bepaalde basiscompetenties soms ten onrechte gebruikt worden om personen met een handicap de toegang tot de lerarenopleiding, -stage of -beroep te ontzeggen. Dit aandachtspunt is wellicht in hoofdte van de minister aanwezig, maar wil hij expliciteren.

De *minister* antwoordt dat degene die op dergelijke amendementen negatief dient te reageren, de indruk zou wekken niet bekommerd te zijn. Men dient de basiscompetenties zodoende op te stellen dat er geen mensen worden uitgesloten op basis van bijvoorbeeld functionele beperkingen. Hij is er echter geen voorstander van om in het decreet een voorafname op een bepaald thema op te nemen vermits iemand

anders dan weer zal zeggen dat die basiscompetenties moeten rekening houden met andere zaken enzovoort. Men dient daarom vertrouwen te geven in de Vlaamse Onderwijsraad die daaromtrent zal adviseren, en in de Vlaamse Regering die de basiscompetenties bepaalt.

Een amendement van de heer Robert Voorhamme, mevrouw Kathleen Helsen en de heren Gilbert Van Baelen, Dirk de Cock en Kris Van Dijck strekt ertoe in de voorgestelde tekst van artikel 12quater, §3, het tweede lid te vervangen door wat volgt:

“Bij wijze van uitzondering kan de cursist die de specifieke lerarenopleiding volgt na of gelijktijdig met een masteropleiding lichamelijke opvoeding, een LIO-baan vervullen in het basisonderwijs.” (amendement nr. 8).

De heer *Robert Voorhamme* licht toe dat de algemene regeling in voorliggend ontwerp voor de specifieke lerarenopleiding aangeboden door de universiteiten bepaalt dat houders van een academisch bachelor-diploma hiervoor een inschrijving kunnen nemen samen met een inschrijving voor de masteropleiding. Bijkomend wordt de voorwaarde gesteld dat het diploma van leraar pas kan uitgereikt worden na het behalen van de mastergraad.

De LIO-baan maakt als praktijkcomponent deel uit van het opleidingsprogramma van de specifieke lerarenopleiding. Niks sluit uit dat een student/cursist naast de theoretische component, ook dit deel van de specifieke lerarenopleiding reeds aanvangt alvorens het effectief behalen van het masterdiploma van de basisopleiding, bijvoorbeeld een student/cursist die een thesisjaar voor de basisopleiding combineert met een LIO-baan. De formulering van de geamendeerde bepaling sluit deze mogelijkheid echter uit door te stellen dat “bij wijze van uitzondering de cursist van de specifieke lerarenopleiding die houder is van een masterdiploma lichamelijke opvoeding een LIO-baan kan vervullen in het basisonderwijs”.

De nieuwe formulering van het amendement vangt dit probleem op door te stellen dat het gaat om een specifieke lerarenopleiding die na of gelijktijdig met een masteropleiding lichamelijke opvoeding gevolgd wordt, zoals dit volgens de algemene regeling ook in alle andere opleidingen mogelijk is. Hetzelfde amendement wordt ingediend voor artikel 55octies, §7, ingevoegd door artikel 16.

Een amendement van de heer Robert Voorhamme, mevrouw Kathleen Helsen en de heren Gilbert Van

Baelen, Dirk De Cock en Ludo Sannen strekt ertoe in de voorgestelde tekst van artikel 12quater, §4 te vervangen door wat volgt:

“§4. De Vlaamse Regering evalueert het systeem van de LIO-baan:

- op het einde van het schooljaar 2007-2008;
- op het einde van het schooljaar 2008-2009.

Vanaf het schooljaar 2009-2010 wordt het systeem van de LIO-baan vijfjaarlijks geëvalueerd.” (amendement nr. 9).

Mevrouw *Kathleen Helsen* verwijst voor de toelichting naar amendement nr. 5.

Amendementen nrs. 5, 6, 8 en 9 worden aangenomen met 10 stemmen bij 5 onthoudingen.

Amendement nr. 7 wordt unaniem verworpen met 15 stemmen.

Het geamendeerde artikel wordt aangenomen met 10 stemmen bij 5 onthoudingen.

Artikel 12

Mevrouw *Kathleen Helsen* vraagt enige verduidelijking bij de manier waarop hogescholen kunnen toetreden tot expertisenetwerken en de regionale platforms. Daarbij vraagt zij hoe de financiering van de expertisenetwerken zal gebeuren indien een bepaalde hogeschool tot meerdere expertisenetwerken zou toetreden omdat die financiering gebeurt op basis van de afgeleverde diploma's. Worden die diploma's van deze hogeschool bij ieder expertisenetwerk waar men in toetreedt, in rekening genomen?

De *minister* antwoordt dat het decreet een expertisenetwerk binnen een associatie vooropstelt waaraan één universiteit, hogescholen en CVO's deelnemen. Dit borduurde voort op de associatievorming en het structuurdecreet. Vervolgens heeft hij bepaald dat expertisenetwerken overeenkomsten kunnen afsluiten voor associatie-overschrijdende samenwerking. Op de derde plaats kunnen regionale platformen worden opgericht waarbij universiteiten en hogescholen van verschillende associaties en CVO's kunnen samenwerken. Met het amendement dat door de meerder-

heid zal worden ingediend, komt men tegemoet aan de situatie op het terrein zelf.

De financiering kan alleen voor de expertisenetwerken en regionale platforms waarmee de regering een overeenkomst sluit. In de overeenkomsten zullen de diploma's slechts één maal kunnen meetellen. Om te bepalen voor welk expertisenetwerk de diploma's in rekening worden gebracht en dus de financiering geldt, zal men kijken naar de indicatoren die de maatstaven zijn voor de verplichting in de kaderovereenkomst. Op basis hiervan zullen de middelen dan worden verdeeld.

Een amendement van de heer Robert Voorhamme, mevrouw Kathleen Helsen en de heren Gilbert Van Baelen, Dirk de Cock en Kris Van Dijck strekt ertoe in de voorgestelde tekst van artikel 12decies, §2 te vervangen door wat volgt:

“§2. De centra voor volwassenenonderwijs die een opleiding van het pedagogisch hoger onderwijs organiseren kunnen met hogescholen en universiteiten een Expertisenetwerk oprichten en sluiten hiervoor een kaderovereenkomst. Een Expertisenetwerk omvat één universiteit, tenminste een hogeschool en tenminste een centrum voor volwassenenonderwijs.

Een Expertisenetwerk wordt binnen een associatie opgericht. Per associatie zijn maximaal twee Expertisenetwerken mogelijk. Centra voor volwassenenonderwijs kunnen participeren in één of twee Expertisenetwerken van éénzelfde associatie.

Expertisenetwerken kunnen met elkaar overeenkomsten afsluiten over specifieke vormen van associatie-overschrijdende samenwerking op het vlak van de lerarenopleiding. Mits akkoord van het Expertisenetwerk waartoe ze behoren, kunnen hogescholen en centra voor volwassenenonderwijs voor bepaalde opdrachten zoals geformuleerd in §4 ook met andere Expertisenetwerken samenwerken. Dit geldt in het bijzonder ten aanzien van de beoogde synergie op het vlak van de praktijkcomponent en de mentorenvorming.

Een universiteit, hogescholen van verschillende associaties en centra voor volwassenenonderwijs kunnen een regionaal platform voor lerarenopleiding oprichten en sluiten hiervoor een kaderovereenkomst. Een universiteit, hogescholen en centra voor volwassenenonderwijs kunnen slechts in één regionaal platform participeren. Een universiteit en centra voor volwas-

senenonderwijs participeren in dat geval niet rechtstreeks in een Expertisenetwerk.

Een regionaal platform voor lerarenopleiding sluit een overeenkomst af met één of meerdere Expertisenetwerken. De Universiteit Hasselt en de transnationale Universiteit Limburg worden voor de toepassing van dit artikel als één universiteit beschouwd.” (amendement nr. 10).

De heer *Robert Voorhamme* licht toe dat de hogescholen in sommige associaties zullen toetreden tot nog een ander expertisenetwerk. In dat geval kunnen de CVO's toetreden tot één van beide expertisenetwerken of tot de beide. Dit geldt enkel voor de expertisenetwerken die bestaan binnen deze associatie. Een gelijkaardig amendement is ingediend voor artikel 16.

Het amendement en het aldus geamendeerde artikel worden aangenomen met 10 stemmen bij 5 onthoudingen.

Artikel 13

Bij dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt aangenomen met 10 stemmen bij 5 onthoudingen.

Artikel 14

Een amendement van de heer Robert Voorhamme, mevrouw Kathleen Helsen en de heren Gilbert Van Baelen, Dirk de Cock en Kris Van Dijck strekt ertoe dit artikel te vervangen door wat volgt:

“In artikel 41, §4, 4°, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 7 juni 2006, worden de woorden “het pedagogisch hoger onderwijs en” geschrapt.” (amendement nr. 11).

De heer *Robert Voorhamme* licht toe dat dit een technische correctie betreft naar aanleiding van de interpretatie van Onderwijsdecreet XVI.

Het amendement wordt unaniem aangenomen met 15 stemmen. Daardoor wordt het artikel vervangen.

HOOFDSTUK VIII

Wijziging van het decreet van 8 juni 2000 houdende dringende maatregelen betreffende het lerarenambt

Artikel 15

Bij dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt aangenomen met 10 stemmen bij 5 onthoudingen.

HOOFDSTUK IX

Wijziging van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen

Artikel 16

Een amendement van de heer Jef Tavernier strekt ertoe in de voorgestelde tekst van artikel 55ter, aan §2, tweede lid, de volgende zin toe te voegen:

“De Vlaamse Regering zorgt ervoor dat deze geen aanleiding meer geven tot een uitsluitende benadering.” (amendement nr.12).

De heer *Jef Tavernier* licht toe dat dit amendement analoog is met zijn amendement bij artikel 11. Hij stelt dat bepaalde basiscompetenties soms ten onrechte worden gebruikt om personen met een handicap de toegang tot de lerarenopleiding, -stage of -beroep te ontzeggen.

De *minister* verwijst naar zijn reactie bij het gelijkaardige amendement bij artikel 11.

Een amendement van de dames Anissa Tamsamani en Kathleen Helsen en de heren Gilbert Van Baelen, Kris Van Dijck en Ludo Sannen strekt ertoe in de voorgestelde tekst van artikel 55ter, §3 te vervangen door wat volgt:

“§3. De Vlaamse Regering kent gedurende de schooljaren 2007-2008, 2008-2009 en 2009-2010 financiële middelen toe aan projecten die in de schoot van een Expertisenetwerk of regionaal platform op experi-

mentele basis de instroom, doorstroom en uitstroom van doelgroepen bevorderen, in het bijzonder door middel van curriculumvernieuwingen, de organisatie van drempelverlagende informatieverstrekking over de specifieke lerarenopleidingen, de organisatie van aangepaste trajectbegeleiding of de uitbouw van netwerken tussen het Expertisenetwerk of regionaal platform, organisaties die de doelgroepen vertegenwoordigen en het afnemend veld. De doelgroepen worden afgebakend op grond van objectieve indicatoren die betrekking hebben op sociale, economische of culturele kenmerken of op lichamelijke functiestoornissen.

Een beoordelingscommissie dient de Vlaamse Regering van advies over de selectie van de projectaanvragen en de toekenning van de financiële middelen per project. De beoordelingscommissie omvat vertegenwoordigers van de overheid, van het afnemend veld, van organisaties die doelgroepen vertegenwoordigen, en van het middenveld.

De Vlaamse Regering stelt nadere inhoudelijke, organisatorische en procedurele regelen vast voor de selectie van de projecten en de toekenning van de financiële middelen. Zij treft de nodige maatregelen om een evaluatie van de ondersteunde projecten te realiseren. De evaluatie gaat in het bijzonder na welke tijdelijke maatregelen omgezet kunnen worden in door middel van een Aanmoedigingsfonds te financieren algemene maatregelen.” (amendement nr. 13).

Mevrouw *Anissa Temsamani* licht toe dat de Vlaamse Regering met dit amendement de opdracht krijgt een stimulerend beleid te voeren ten opzichte van bepaalde doelgroepen die momenteel ondervertegenwoordigd zijn in de lerarenopleiding. Dan gaat het over de allochtone gemeenschappen, maar eveneens over kansarmen, mensen met beperkte mobiliteit enzovoort.

Een doelgroepenbeleid in de lerarenopleidingen vereist een integrale aanpak. Dergelijk integraal beleid kan momenteel echter niet volwaardig worden ontwikkeld, door een tekort aan feitengegevens en good practices waarop een en ander zou kunnen worden gebaseerd. Door de financiering van projecten waaruit deze feiten en good practices kunnen worden gedistilleerd, bereidt de Vlaamse Regering aldus een veel coherenter beleid voor, wat elke doelgroep enkel ten goede kan komen. Op grond van een evaluatie van de projecten zal inderdaad moeten worden nage-

gaan welke good practices aanleiding dienen te geven tot generieke maatregelen, die gefinancierd zullen worden via het door middel van het financieringsdecreet hoger onderwijs in te stellen Aanmoedigingsfonds.

Reeds eerder werd een voorstel van resolutie in het Vlaams Parlement aangenomen betreffende de verbetering van de vertegenwoordiging van allochtonen in het onderwijzend personeel. Daarin werd gevraagd om meer stimulerende maatregelen te voorzien om de allochtone gemeenschappen bekend te maken met het lerarenberoep en de lerarenopleiding. Het voorgestelde amendement biedt een basis voor dergelijke regelingen. Hetzelfde amendement wordt ingediend voor artikel 12bis, §3, ingevoegd door artikel 11.

Een amendement van de heer Robert Voorhamme, mevrouw Kathleen Helsen en de heren Gilbert Van Baelen, Dirk De Cock en Kris Van Dijck strekt ertoe in de voorgestelde tekst van artikel 55quater, op de vierde regel, na het woord “hebben”, de woorden “met ingang van het academiejaar 2006-2007” in te voegen (amendement nr. 14).

De heer *Robert Voorhamme* licht toe dat de voorgestelde wijziging de inwerkingtreding vervroegt van deze maatregel zodat mogelijke concurrentie tussen instellingen omwille van hun toelatingsbeleid wordt vermeden.

De *minister* repliceert dat dit amendement strikt gezien niet nodig is. Het flexibiliseringsdecreet is volgens hem al voldoende duidelijk vermits dit reeds een toepassing bevat van het EVC/EVK-concept. Op het terrein blijkt echter dat een aantal instellingen dit toch in dit decreet willen opgenomen zien. Indien men aandringt, kan hij dit amendement steunen.

Een amendement van de heer Robert Voorhamme, mevrouw Kathleen Helsen en de heren Gilbert Van Baelen, Dirk De Cock en Kris Van Dijck strekt ertoe in de voorgestelde tekst van artikel 55sexies, §2 te vervangen door wat volgt:

“§2. Studenten die uiterlijk in het academiejaar 2006-2007 geslaagd waren voor minstens 60 studiepunten van een geïntegreerde lerarenopleiding, hebben tot en met het academiejaar 2010-2011, het recht die opleiding te voltooien overeenkomstig titel II, hoofdstuk I, onderafdeling 4, van het decreet van 13 juli 1994 betreffende de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap.” (amendement nr. 15).

De heer *Robert Voorhamme* licht toe dat tijdens de hoorzitting van 19 oktober 2006 door de VLHORA de vraag gesteld werd om te voorzien in een eindtermijn waarbinnen de studenten van de geïntegreerde lerarenopleidingen het recht om de opleiding volgens de oude regelgeving te voltooien, uitputten. De huidige tekst van deze paragraaf kan in de praktijk betekenen dat de hogescholen verplicht zijn de opleiding te organiseren volgens de oude opleidingsstructuur voor studenten die hun opleiding gedurende zeer lange tijd onderbreken en de draad opnieuw wensen op te pikken. Dit amendement beperkt deze mogelijkheid. Voor de specifieke lerarenopleidingen zowel van de universiteiten als van de CVO's was dit al bepaald. Voor de geïntegreerde lerarenopleidingen was dit over het hoofd gezien.

De *minister* steunt dit amendement vermits de opmerking tijdens de hoorzitting volledig terecht was.

Een amendement van de heer Jef Tavernier strekt ertoe aan de voorgestelde tekst van artikel 55sexies, een §5 toe te voegen, die luidt als volgt:

“§5. Kansengroepen hebben recht op een geïndividualiseerd traject waarvan sprake in het decreet betreffende de flexibilisering van het hoger onderwijs in Vlaanderen en houdende dringende onderwijsbepalingen van 30 april 2004.” (amendement nr. 16).

De heer *Jef Tavernier* licht toe dat het nodig is om aan studenten met kansenbeperkingen, werkstudenten, allochtone studenten of BSO-instromers gelijke kansen te garanderen door aan de flexibele aanpak een afdwingbaar karakter te geven.

De *minister* stelt dat het flexibiliseringsdecreet van toepassing is. Met dit amendement geeft men het signaal dat men niet zou geloven in de kracht van het flexibiliseringsdecreet.

Een amendement van de heer Robert Voorhamme, mevrouw Kathleen Helsen en de heren Gilbert Van Baelen, Dirk De Cock en Ludo Sannen strekt ertoe aan de voorgestelde tekst van artikel 55septies, een zin toe te voegen, die luidt als volgt:

“De Vlaamse Regering evalueert het effect van deze maatregel op de stagecapaciteit van de scholen uiterlijk voor september 2009.” (amendement nr. 17).

Een amendement van de heer Robert Voorhamme, mevrouw Kathleen Helsen en de heren Gilbert Van Baelen, Dirk De Cock en Kris Van Dijck strekt ertoe

in de voorgestelde tekst van artikel 55octies, aan §1, een lid toe te voegen, dat luidt als volgt:

“In afwijking van het eerste lid worden tot de lerarenopleiding dans ook toegelaten: de kandidaten die voldoen aan de algemene toelatingsvoorwaarden tot de basisopleidingen van één cyclus, geslaagd zijn voor een artistiek toelatingsexamen, georganiseerd door de hogeschool die de basisopleiding dans van één cyclus organiseert, en vijf jaar nuttige ervaring als professioneel danser in een erkend gezelschap kunnen aantonen.” (amendement nr. 18).

De heer *Robert Voorhamme* licht toe dat het omwille van het specifieke carrièreverloop bij dansers noodzakelijk is om vijf jaar professionele ervaring als toelatingsvoorwaarde voor de lerarenopleiding te laten gelden. Dit komt ten goede aan het nijpend tekort dansleraren in het DKO.

De heer *Gilbert Van Baelen* merkt bij het voorgestelde artikel 55octies, §1, op dat een hogeschool voor de professioneel gerichte lerarenopleidingen een specifieke lerarenopleiding kan aanbieden mits goedkeuring door de Vlaamse Regering van een strategisch beleidsplan. De Raad van State stelt in zijn advies daaromtrent dat dit op basis van artikel 24, §5, van de Grondwet toekomt aan het parlement en via een decreet moet worden geregeld. Hij vraagt waarom hier expliciet de Vlaamse Regering wordt vermeld.

De *minister* antwoordt dat het gaat om nieuwe opleidingen. Het is voor hem logisch dat dit in handen is van de Vlaamse Regering. De opmerking van de Raad van State toont aan dat zij steeds verder gaan in de toepassing van het legaliteitsbeginsel wat een praktische werking onmogelijk maakt. Dezelfde redenering geldt voor het structuurdecreet.

Een amendement van de heer Jef Tavernier strekt ertoe in de voorgestelde tekst van artikel 55octies, §2, het derde lid te vervangen door wat volgt:

“Studenten die 120 studiepunten hebben verworven van de academische bachelor in de bovenvermelde studiegebieden kunnen een inschrijving nemen voor de specifieke lerarenopleiding samen met het vervolg van de bachelor- of masteropleiding.” (amendement nr. 19).

Een amendement van de heer Jef Tavernier strekt ertoe in de voorgestelde tekst van artikel 55octies, §3, het derde lid te vervangen door wat volgt:

“Studenten die 120 studiepunten hebben verworven van de academische bachelor in de bovenvermelde studiegebieden kunnen een inschrijving nemen voor de specifieke lerarenopleiding samen met het vervolg van de bachelor- of masteropleiding.” (amendement nr. 20).

De heer *Jef Tavernier* licht toe dat beide amendementen het mogelijk maken dat op deze manier er vroeger begonnen kan worden aan een specifieke lerarenopleiding, zodat een feitelijke studieduurverlenging eventueel kan worden vermeden. De regeling uit het decreet verlaat de opleiding en maakt de opleiding zwaarder door het verhogen van de studiepunten. Beide elementen zorgen ervoor dat men tot een studieduurverlenging komt.

De heer *Gilbert Van Baelen* vraagt aan de heer Tavernier of hij dan geen kwalitatief betere masters-leerkrachten wil. Pas als die vraag beantwoord is, moet men nagaan hoe men dit wil bereiken. Men mag dit niet alleen bekijken vanuit de positie van de student die er een aantal zaken moet bijnemen.

De heer *Ludo Sannen* begrijpt de geest van het amendement van de heer Tavernier omdat het de bekommernis in zich houdt dat er een voldoende aantal masters een lerarenopleiding zullen volgen. Hij schaart zich achter de bepalingen van het decreet, maar is toch bezorgd dat de lerarenopleiding voor sommige studenten beschouwd zal worden als een studieduurverlenging en verzwaring, zeker als men dit combineert met het inschrijvingsgeld dat niet in verhouding is met het inschrijvingsgeld voor een GPB-opleiding. Hij vreest dan ook dat er te weinig masters zullen kiezen voor de academische lerarenopleiding. Dat moet men zeker trachten te vermijden. Daarom pleit hij ervoor dit van zeer nabij in het oog te houden.

De *minister* reageert dat de tussenkomsten van de twee laatste sprekers hun pertinentie hebben, maar telkens vertrekken vanuit een andere invalshoek. Hij onderschrijft daarbij de woorden van de heer Van Baelen. Het uiteindelijke doel moet zijn de lerarenopleiding zo goed te organiseren, ook voor de masters, dat de kwaliteit van het onderwijsgebeuren zal verbeteren. De grootste kritiek van de afgelopen jaren omtrent de lerarenopleiding was juist dat de licentiaten als leerkracht niet goed voorbereid waren op het onderwijs, noch voor wat het pedagogisch-didactische, noch voor wat de praktijk betreft. De lat voor de academische lerarenopleiding wordt met dit

decreet hoger gelegd zodat deze leerkrachten beter kunnen lesgeven en niet geconfronteerd worden met de praktijkschok waarmee heel wat licentiaten in het verleden zaten als zij de klas binnenstapten.

De vraag is dan vervolgens hoe men dit moet aanpakken. Het belangrijkste element voor de minister is daarbij dat men het pedagogisch-didactische aspect moet enten op het vakinhoudelijke aspect en vaardigheden. Dat vakinhoudelijke aspect heeft een student nog niet na twee jaar opleiding als academisch bachelor maar kan pas zinvol zijn als men de academische bacheloropleiding volledig achter de rug heeft.

Eenzelfde redenering volgt men bij de professionele bachelors. Men gaat ervan uit dat deze studenten eerst een vakinhoudelijke verdieping moeten hebben, alvorens men het pedagogisch-didactische aspect op punt kan stellen. Het zijn de lerarenopleiders zelf die dit argument aanbrengen.

Naast deze algemene redenering is er volgens de minister ook een formeel aspect. De opleiding academische bachelor biedt een bepaald diploma waarmee het echter niet evident is om daarmee met succes naar de arbeidsmarkt te stappen. Het zou een verkeerd signaal zijn om deze studenten reeds met de lerarenopleiding te laten starten, zonder dat men zeker is dat zij het masterdiploma zullen halen, waarmee zij wel zeker op de arbeidsmarkt terecht kunnen.

Hij vervolgt dat de opmerking van de heer Sannen relevant is. Men kan de lat zo hoog leggen dat men moet vaststellen dat de instroom er niet meer is. Dit moet worden geëvalueerd.

Het argument van de heer Sannen omtrent het inschrijvingsgeld moet men volgens de minister nuanceren. Hij vermeldt daarbij de inschrijvingsgelden van de diverse lerarenopleidingen van vandaag: voor een GPB-opleiding betaalt iemand met een diploma hoger onderwijs voor 600 lestijden minimaal 234 euro en maximaal 268 euro en iemand met een diploma secundair onderwijs voor 680 lestijden minimaal 264 en maximaal 530 euro, terwijl iemand zonder diploma voor 880 lestijden minimaal 343 euro en maximaal 686 euro betaalt. Deze bedragen moet men stellen tegenover de 505 euro inschrijvingsgeld voor de lerarenopleiding in het hoger onderwijs.

De minister moet daarbij toegeven dat deze bedragen gebaseerd zijn op de huidige lestijden. Hij weet nog niet of de omzetting van lestijden naar studiepunten

voor een eventuele verhoging van het inschrijvingsgeld zal zorgen. Bovendien moet men ook rekening houden met de vrijstellingen in het volwassenenonderwijs. Maar ondanks het feit dat men deze elementen nog moet verfijnen, gaat de minister ervan uit dat het argument van het inschrijvingsgeld niet sterk zal doorwegen.

Hij besluit dat de aangepaste academische lerarenopleiding verzwaaard wordt en dat dit uiteindelijk wellicht tot minder kwantiteit, maar zeker wel tot meer kwaliteit zal leiden. Hij wil uitdrukkelijk niet vertrekken vanuit een argumentatie die gebaseerd is op het relatieve gemak van de student.

De heer *Jef Tavernier* repliceert dat hij het er volledig mee eens is dat de academische lerarenopleiding kwalitatief verbetert. Daarom is hij het ook eens met de verhoging van de studiepunten. Bij de algemene bespreking heeft hij echter reeds gewezen op het spanningsveld dat zal ontstaan bij die opleidingen die sowieso al weinig doorstroom kennen naar het onderwijs, zoals bijvoorbeeld de economische richtingen. Door een verzwaring van de opleiding zal dit ertoe leiden dat nog minder studenten uit die richtingen de lerarenopleiding zullen volgen.

Hij wil om deze redenen niet de voorwaarden of eisen voor de lerarenopleiding afzwakken, maar wel de opleiding vroeger laten beginnen. In die zin volgt hij de minister niet als deze stelt dat de studenten na twee jaar onvoldoende inhoudelijke kennis zouden hebben. Bovendien zal het volgens de heer Tavernier voor de studenten veel zwaarder zijn indien men reeds vanaf het derde jaar kan beginnen aan de lerarenopleiding. Hij pleit ervoor die studenten die dit willen en het aankunnen, de lerarenopleiding reeds in het derde jaar te laten beginnen.

De heer *Gilbert Van Baelen* reageert daarop dat het derde jaar bachelor niet gelijk mag gesteld worden met het eerste licentiejaar. Alhoewel hierover dagen is gediscussieerd naar aanleiding van het structuurdecreet, blijft het onderwijsveld dit anders interpreteren, namelijk dat de twee kandidatuurjaren de drie bachelorjaren zijn geworden en de twee licentiejaren, het éénjarige masterjaar. Dezelfde redenering hoort hij in het voorstel van de heer Tavernier.

Hij is het volledig eens met de minister dat een academische bachelor op een bepaald moment geacht wordt voldoende wetenschappelijke basiskennis te hebben met het oog op een doorstroming naar een master en niet direct met de arbeidsmarkt als finali-

teit. Hij beseft dat dit een knelpunt blijft. Het zou in die zin geen goed signaal zijn dat een student in zijn derde jaar bachelor er even iets gaat bijnemen. Indien men in de toekomst geconfronteerd zou worden met een tekort aan studenten voor het onderwijs, zal men op dat moment keuzes moeten maken.

Men heeft met het voorliggend decreet gekozen voor een verstrenging van de academische lerarenopleiding omdat men vastgesteld heeft dat deze slecht was. Om die te verbeteren moeten er strengere eisen worden gesteld. Als men nu de boodschap zou geven om de lerarenopleiding er in het derde jaar maar bij te nemen, terwijl men op dat moment nog onvoldoende kennis en kunde heeft van het vakterrein waarvoor men studeert, is dit tegenstrijdig met de kwaliteit die men moet kunnen bieden aan de scholieren van de derde graad secundair onderwijs.

De heer *Dirk De Cock* brengt aan dat het flexibiliseringsdecreet het mogelijk maakt dat bachelors niet noodzakelijk doorstromen naar de master die daar op aansluit, maar dat zij ook via overgangstrajecten andere richtingen kunnen kiezen. Van daaruit is het logisch dat men de academische lerarenopleiding pas tijdens het masterjaar zou beginnen.

De heer *Ludo Sannen* is tevreden dat de minister het risico van de decretale bepalingen onderschrijft. Die bepalingen bevatten immers een dualiteit waarbij men enerzijds terecht kiest voor een meer kwalitatieve lerarenopleiding, maar anderzijds ook toelaat dat masters een lerarendiploma kunnen halen via de GPB-opleidingen waar er geen enkele vakdidactische benadering aanwezig is. In een hoogconjunctuur zullen slechts weinig studenten uit bepaalde universitaire richtingen, zoals economie, kiezen voor een academische lerarenopleiding, wat gevolgen zal hebben voor de kwaliteit van het onderwijs omdat men dan wel beroep moet doen op instromers via een GPB-opleiding.

De heer Sannen wijst er in dit kader ten slotte nog op dat slechts weinig universiteiten inspelen op de werkende student en hen stimuleert om een academische lerarenopleiding te volgen. Uit de praktijk blijkt bovendien dat het voor een jongere die in het onderwijs terecht komt en op dat moment kiest om een academische lerarenopleiding te volgen, niet gemakkelijk is omdat die opleiding niet gericht is op die werkende jongeren, maar enkel op de studenten. Hij hoopt dat de universiteiten hun aanbod van academische lerarenopleidingen voldoende flexibel zullen inrichten zodat reeds afgestudeerde masters toch nog

die opleiding kunnen volgen terwijl ze reeds professioneel actief zijn.

De *minister* reageert op deze laatste opmerking dat er de laatste jaren reeds heel wat in beweging is gezet. Hij beaamt dat het evenwel goed zou zijn dat men vanuit het parlement aan alle universiteiten een oproep zou doen om op dit vlak de nodige inspanningen te doen. Hij stelt voor dat hij na één jaar hierover een evaluatie zal maken.

Een amendement van de heer Robert Voorhamme, mevrouw Kathleen Helsen en de heren Gilbert Van Baelen, Dirk De Cock en Kris Van Dijck strekt ertoe in de voorgestelde tekst van artikel 55octies, §7, het tweede lid te vervangen door wat volgt:

“Bij wijze van uitzondering kan de cursist die de specifieke lerarenopleiding volgt na of gelijktijdig met een masteropleiding lichamelijke opvoeding, een LIO-baan vervullen in het basisonderwijs.” (amendement nr. 21).

De heer *Robert Voorhamme* licht toe dat de algemene regeling in voorliggende ontwerp voor de specifieke lerarenopleiding aangeboden door de universiteiten, inhoudt dat houders van een academisch bachelor-diploma hiervoor een inschrijving kunnen nemen samen met een inschrijving voor de masteropleiding. Bijkomend wordt de voorwaarde gesteld dat het diploma van leraar pas kan uitgereikt worden na het behalen van de mastergraad.

De LIO-baan maakt als praktijkcomponent deel uit van het opleidingsprogramma van de specifieke lerarenopleiding. Niks sluit dus uit dat een student/cursist naast de theoretische component, ook dit deel van de specifieke lerarenopleiding reeds aanvangt alvorens het effectief behalen van het masterdiploma van de basisopleiding (bijvoorbeeld een student/cursist die een thesisjaar voor de basisopleiding combineert met een LIO-baan).

De formulering van de geamendeerde bepaling sluit deze mogelijkheid echter uit door te stellen dat “bij wijze van uitzondering de cursist van de specifieke lerarenopleiding die houder is van een masterdiploma lichamelijke opvoeding een LIO-baan kan vervullen in het basisonderwijs”.

De nieuwe formulering van het amendement vangt dit probleem op door te stellen dat het gaat om een specifieke lerarenopleiding die na of gelijktijdig met een masteropleiding lichamelijke opvoeding gevolgd wordt, zoals dit volgens de algemene regeling ook in alle andere opleidingen mogelijk is. Hetzelfde amen-

dement wordt ingediend voor artikel 12 quater, §3, ingevoegd door artikel 11.

Een amendement van de heer Robert Voorhamme, mevrouw Kathleen Helsen en de heren Gilbert Van Baelen, Dirk de Cock en Ludo Sannen strekt ertoe in de voorgestelde tekst van artikel 55octies, §8 te vervangen door wat volgt:

“§8. De Vlaamse Regering evalueert het systeem van de LIO-baan:

- op het einde van het schooljaar 2007-2008;
- op het einde van het schooljaar 2008-2009.

Vanaf het schooljaar 2009-2010 wordt het systeem van de LIO-baan vijfjaarlijks geëvalueerd.” (amendement nr. 22).

Mevrouw *Kathleen Helsen* licht toe dat er een zekere scepsis bestaat tegenover de uitbreiding van de praktijkcomponent in de specifieke lerarenopleidingen. Cijfermateriaal hierover is nergens voorhanden. Daarom wordt een extra evaluatie ingeschreven die het reële effect van deze maatregelen ook op het werkveld zal vastleggen. Dezelfde bepalingen zijn ingeschreven in artikel 11 en artikel 16.

De heer *Kris Van Dijck* werpt op dat er enige onduidelijkheid bestaat over de manier waarop de LIO-banen kunnen worden ingevuld. De voorziene 500 contacturen kunnen beschouwd worden als een jaar. Moet men deze 500 uren als een geheel afwerken of kan men dit onderbreken en stap per stap opbouwen?

De *minister* verduidelijkt dat de 500 contacturen kunnen aangevuld worden met stage-uren indien men daar niet aan geraakt. De tewerkstelling in de LIO-baan moet gebeuren conform de decreten rechtspositie. Men moet met een arbeidsovereenkomst verbonden zijn aan een school. Conform de decreten rechtspositie wordt men bezoldigd op basis van een bekwaamheidsbewijs ‘andere’. Daarnaast moet er ook nog een contract zijn tussen de school en de opleidingsinstelling. Verder wordt niets bepaald.

Een amendement van de heer Robert Voorhamme, mevrouw Kathleen Helsen en de heren Gilbert Van Baelen, Dirk De Cock en Kris Van Dijck strekt ertoe in de voorgestelde tekst van artikel 55novies, aan §2 een lid toe te voegen, dat luidt als volgt:

“De overgangsperiode wordt verlengd met één, twee of drie academische jaren, als het gaat om academi-

sche initiële lerarenopleiding of een initiële lerarenopleiding van academisch niveau die aansluit bij een masteropleiding met een studieomvang van respectievelijk 120, 180 of 240 studiepunten.” (amendement nr. 23).

De heer *Robert Voorhamme* licht toe dat studenten vandaag in hun derde bachelorjaar kunnen starten met de lerarenopleiding oude stijl. In het geval van een langere masteropleiding kunnen zij nooit tegen het einde van het academisch jaar 2008-2009 hun lerarenopleiding bekroond zien met het diploma van geaggregeerde, omdat het diploma van geaggregeerde maar kan worden uitgereikt samen met of nadat ze hun mastergraad behaald hebben. Daarom stellen wij om de overgangperiode te verlengen zodat alle studenten die nu al hun lerarenopleiding begonnen zijn in het derde bachelorjaar, hun lerarenopleiding kunnen afronden en het diploma van geaggregeerde kunnen behalen. Voor masteropleidingen van 60 studiepunten loopt de overgangperiode tot het einde van het academisch jaar 2008-2009, voor masteropleidingen van 120 studiepunten tot het einde van het academisch jaar 2009-2010 enzovoort.

Mevrouw *Kathleen Helsen* stelt dat de hogescholen voor de vakkencombinaties in de geïntegreerde lerarenopleiding kunnen beslissen om zowel muzikale, plastische als lichamelijke opvoeding in vaste combinaties aan te bieden. Zij vraagt of dit dan inhoudt dat de hogescholen voor wat de andere vakken betreft, alle combinaties moeten toelaten of ook hier voor vaste combinaties kunnen kiezen.

De *minister* antwoordt dat de hogescholen alle combinaties kunnen maken die men wil aanbieden. Dit zal mee bepaald worden door het profiel waarvoor men kiest.

De amendementen nrs. 12, 16, 19 en 20 worden verworpen met 15 stemmen.

De amendementen nrs. 14, 17, 18, en 22 worden aangenomen met 10 stemmen bij 5 onthoudingen.

De amendementen nrs. 13 en 21 worden aangenomen met 10 stemmen tegen 5.

De amendementen nrs. 15 en 23 worden unaniem met 15 stemmen aangenomen.

Het geamendeerde artikel wordt aangenomen met 10 stemmen bij 5 onthoudingen.

Artikel 17

Een amendement van de heer Robert Voorhamme, mevrouw Kathleen Helsen en de heren Gilbert Van Baelen, Dirk De Cock en Kris Van Dijck strekt ertoe in de voorgestelde tekst van artikel 55decies, §2 te vervangen door wat volgt:

“§2. De centra voor volwassenenonderwijs die een opleiding van het pedagogisch hoger onderwijs organiseren kunnen met hogescholen en universiteiten een Expertisenetwerk oprichten en sluiten hiervoor een kaderovereenkomst. Een Expertisenetwerk omvat één universiteit, tenminste een hogeschool en tenminste een centrum voor volwassenenonderwijs.

Een Expertisenetwerk wordt binnen een associatie opgericht. Per associatie zijn maximaal twee Expertisenetwerken mogelijk. Centra voor volwassenenonderwijs kunnen participeren in één of twee Expertisenetwerken van éénzelfde associatie.

Expertisenetwerken kunnen met elkaar overeenkomsten afsluiten over specifieke vormen van associatie-overschrijdende samenwerking op het vlak van de lerarenopleiding. Mits akkoord van het Expertisenetwerk waartoe ze behoren, kunnen hogescholen en centra voor volwassenenonderwijs voor bepaalde opdrachten zoals geformuleerd in §4 ook met andere Expertisenetwerken samenwerken. Dit geldt in het bijzonder ten aanzien van de beoogde synergie op het vlak van de praktijkcomponent en de mentorenvorming.

Een universiteit, hogescholen van verschillende associaties en centra voor volwassenenonderwijs kunnen een regionaal platform voor lerarenopleiding oprichten en sluiten hiervoor een kaderovereenkomst. Een universiteit, hogescholen en centra voor volwassenenonderwijs kunnen slechts in één regionaal platform participeren. Een universiteit en centra voor volwassenenonderwijs participeren in dat geval niet rechtstreeks in een Expertisenetwerk.

Een regionaal platform voor lerarenopleiding sluit een overeenkomst af met één of meerdere Expertisenetwerken. De Universiteit Hasselt en de transnationale Universiteit Limburg worden voor de toepassing van dit artikel als één universiteit beschouwd.” (amendement nr. 24).

De heer *Robert Voorhamme* licht toe dat de hogescholen in sommige associaties zullen toetreden tot

nog een ander expertisenetwerk. In dat geval kunnen de CVO's toetreden tot één van beide expertisenetwerken of tot de beide. Dit geldt enkel voor de expertisenetwerken die bestaan binnen deze associatie. Dit amendement is ook ingediend bij artikel 12.

Het amendement en het aldus geamendeerde artikel worden aangenomen met 10 stemmen bij 5 onthoudingen.

Artikelen 18 en 19

Bij deze artikelen worden geen opmerkingen geformuleerd.

De artikelen worden aangenomen met 10 stemmen bij 5 onthoudingen.

HOOFDSTUK X

Slot- en opheffingsbepalingen

Artikel 20

Bij dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt aangenomen met 10 stemmen bij 5 onthoudingen.

Artikel 21

Bij dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt unaniem aangenomen met 15 stemmen.

Artikel 22

Bij dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt aangenomen met 10 stemmen bij 5 onthoudingen.

IV. STEMMING OVER HET GEHEEL

Het geamendeerde decreet betreffende de lerarenopleidingen in Vlaanderen wordt aangenomen met 10 stemmen bij 5 onthoudingen.

De verslaggever,

Kathleen
HELSEN

De voorzitter,

Monica
VAN KERREBROECK

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE**HOOFDSTUK I****Inleidende bepaling****Artikel 1**

Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

HOOFDSTUK II

Wijziging van het decreet van 12 juni 1991
betreffende de universiteiten in de
Vlaamse Gemeenschap

Artikel 2

In het decreet van 12 juni 1991 betreffende de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap worden de volgende artikelen opgeheven, behoudens voor de opleidingen in afbouw:

- 1° artikelen 7bis en 15bis, ingevoegd bij het decreet van 16 april 1996;
- 2° artikel 33, gewijzigd bij het decreet van 16 april 1996;
- 3° artikel 40, gewijzigd bij de decreten van 16 april 1996 en 20 april 2001.

Artikel 3

Aan hetzelfde decreet wordt een artikel 130quater toegevoegd dat luidt als volgt:

“Artikel 130quater

§1. De universiteiten ontvangen met ingang van het begrotingsjaar 2007 gezamenlijk een bedrag van 2.402.227 euro voor de organisatie van de specifieke lerarenopleiding. Vanaf het begrotingsjaar 2008 ontvangen ze gezamenlijk een bedrag van 4.335.507 euro.

§2. De gezamenlijke toelage wordt verdeeld pro rata van het aantal uitgereikte diploma's voor de academische initiële lerarenopleiding of volgens het aantal verworven credits.

1° Voor het begrotingsjaar 2007 gebeurt de verdeling pro rata de in het academiejaar 2004-2005 uitgereikte diploma's.

2° Vanaf het begrotingsjaar 2008 gebeurt de verdeling pro rata de in het voorlaatst afgelopen academiejaar verworven credits in de lerarenopleiding.

§3. Deze toelagen worden beschouwd als extra werkmiddelen. Zij worden maandelijks per twaalfden ter beschikking gesteld van elke universiteit aan het einde van de maand op die waarop het twaalfde betrekking heeft.

§4. De in §1 vermelde bedragen gelden tot en met het begrotingsjaar 2009 en worden met ingang van het begrotingsjaar 2007 geïndexeerd volgens de indexformule L1/L0 zoals bepaald in artikel 130, §6. Vóór het begrotingsjaar 2010 wordt deze financieringswijze geëvalueerd.”.

HOOFDSTUK III

Wijziging van het decreet van 13 juli 1994
betreffende de hogescholen in de
Vlaamse Gemeenschap

Artikel 4

In hoofdstuk I, afdeling 4 van titel II, van het decreet van 13 juli 1994 betreffende de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap, gewijzigd bij de decreten van 15 juli 1997, 14 juli 1998, 18 mei 1999 en 7 mei 2004, wordt onderafdeling 4, bestaande uit artikel 20bis tot en met artikel 20novies, opgeheven, behoudens voor de opleidingen in afbouw.

Artikel 5

In artikel 179 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 19 april 1995, 16 april 1996, 8 juli 1996, 15 juli 1997, 18 mei 1999, 22 december 2000, 20 april 2001, 4 maart 2003, 27 juni 2003, 24 december 2004 en bij het besluit van de Vlaamse Regering van 14 december 2001 worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° in de explicitering van W wordt “LOAN” geschrapt en vervangen door “SLO”;

2° punt 12 wordt vervangen door wat volgt:

“12° SLO is bestemd voor de financiering van de initiële lerarenopleiding van academisch niveau en de initiële lerarenopleiding dans en met ingang van het academiejaar 2007-2008 ook voor de specifieke lerarenopleidingen van de hogescholen. De specifieke lerarenopleidingen voor de houders van een professioneel bachelordiploma, met uitzondering van de specifieke lerarenopleiding dans, worden slechts gefinancierd mits goedkeuring door de Vlaamse Regering van een strategisch beleidsplan van een Expertisenetwerk of regionaal platform dat de organisatie en ontwikkeling van de specifieke lerarenopleidingen en de kwaliteitszorg beschrijft.

De Vlaamse Regering houdt hierbij rekening met de volgende criteria inzake macrodoelmatigheid: het aanbod van specifieke lerarenopleidingen in het Expertisenetwerk en het aantal studenten in deze specifieke lerarenopleidingen. De Vlaamse Regering kan hierbij het advies inwinnen van de Erkenningscommissie.

In 2007 ontvangen de hogescholen voor de organisatie van de specifieke lerarenopleidingen gezamenlijk een bedrag van 883.859 euro. Vanaf 2008 is dit bedrag gelijk aan 1.521.008 euro.

Voor het begrotingsjaar 2007 gebeurt de verdeling pro rata de in het academiejaar 2004-2005 uitgereikte diploma's in de lerarenopleiding. Vanaf het begrotingsjaar 2008 gebeurt de verdeling pro rata de in het voorlaatst afgelopen academiejaar verworven credits in de lerarenopleiding.

Deze bedragen worden jaarlijks aangepast op de wijze bepaald in artikel 184 van dit decreet.

Vóór het begrotingsjaar 2010 wordt deze financieringswijze geëvalueerd.”;

3° punt 13 wordt vervangen door wat volgt:

“13° VLO is bestemd voor de financiering van de voortgezette lerarenopleidingen of de bachelor-na-bacheloropleidingen die hieruit zijn

ontstaan. Vanaf het academiejaar 1997-1998 ontvangen de hogescholen die een voortgezette lerarenopleiding organiseren of een bachelor-na-bacheloropleiding die hieruit is ontstaan, per in het vorig academiejaar afgeleverd diploma 1661 euro. Als het totale bedrag meer bedraagt dan 1.487.400 euro wordt dit bedrag verdeeld over de hogescholen op basis van de in het vorige jaar afgeleverde diploma's. Deze bedragen worden jaarlijks aangepast op de wijze bepaald in artikel 184 van dit decreet.”.

HOOFDSTUK IV

Wijziging van het decreet van 16 april 1996 betreffende de lerarenopleiding en de nascholing

Artikel 6

Het opschrift van het decreet van 16 april 1996, betreffende de lerarenopleiding en de nascholing, gewijzigd bij de decreten van 8 juli 1996, 8 juli 1997, 15 juli 1997, 19 december 1998, 22 december 1999, 14 februari 2003 en 19 december 2003, wordt vervangen door wat volgt: “Decreet betreffende het mentor-schap en de nascholing in Vlaanderen.”.

Artikel 7

In hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 8 juli 1996, 8 juli 1997, 15 juli 1997, 19 december 1998, 22 december 1999, 14 februari 2003 en 19 december 2003 wordt titel II, bestaande uit artikel 2 tot en met artikel 9, vervangen door wat volgt:

“TITEL II

Het mentorschap

Artikel 2

§1. Het mentorschap bestaat uit:

1° ondersteuning van de student/cursist tijdens de stage;

2° ondersteuning van de leraar-in-opleiding;

3° aanvangsbegeleiding gedurende het eerste jaar van de beroepsuitoefening als leraar.

§2. Elk centrum, instelling of school zorgt voor de ondersteuning van de student/cursist tijdens de stage, de ondersteuning van de leraar-in-opleiding en voor de aanvangsbegeleiding van de beginnende leraar. Die taken worden toevertrouwd aan één of meer personeelsleden die belast zijn met het mentorschap.

Artikel 3

Voor het mentorschap worden de volgende budgetten voorzien:

- 1° voor de ondersteuning van de student/cursist tijdens de stage: voor begrotingsjaar 2007 537.719,39 euro; vanaf begrotingsjaar 2008 2.150.877,59 euro;
- 2° voor de ondersteuning van de leraar in opleiding: voor begrotingsjaar 2007 770.047,18 euro; vanaf begrotingsjaar 2008 3.080.188,72 euro;
- 3° voor de aanvangsbegeleiding gedurende het eerste jaar van de beroepsuitoefening als leraar: voor begrotingsjaar 2007 669.649,39 euro; vanaf begrotingsjaar 2008 2.678.597,57 euro.

Het beschikbare budget volgt de evolutie van het prijsindexcijfer dat berekend en benoemd wordt voor de toepassing van artikel 2 van het koninklijk besluit van 24 december 1993 ter uitvoering van de wet van 6 januari 1989 tot vrijwaring van 's lands concurrentievermogen, bekrachtigd bij wet van 30 maart 1994.

Artikel 4

§1. Binnen het beschikbare budget kent de Vlaamse Regering middelen voor mentorschap toe aan centra, instellingen of scholen die behoren tot een van de volgende instanties:

- 1° een scholengemeenschap in het basis- of secundair onderwijs;
- 2° een scholengroep;
- 3° een samenwerkingsplatform tussen twee of meer van de volgende instanties:

- scholengemeenschappen in het basis- of secundair onderwijs;
- scholengroepen;
- scholen voor gewoon en/of buitengewoon basisonderwijs, voorzover deze niet behoren tot een scholengemeenschap in het basisonderwijs;
- een onderwijsinstelling(en) voor gewoon secundair onderwijs, voorzover deze niet behoren tot een scholengemeenschap in het secundair onderwijs;
- onderwijsinstellingen voor buitengewoon secundair onderwijs;
- centra voor volwassenenonderwijs;
- instellingen voor deeltijds kunstonderwijs.

§2. De middelen worden toegekend onder de vorm van lestijden (basisonderwijs), uren-leraar (secundair onderwijs en deeltijds kunstonderwijs), lesuren (buitengewoon secundair onderwijs), leraarsuren (volwassenenonderwijs).

De Vlaamse Regering berekent de middelen op basis van:

- een wegingsfactor voor beginnende leraren, leraren-in-opleiding en stagiairs. Voor beginnende leraren geldt de wegingsfactor 4; voor leraren-in-opleiding 3 en voor stagiairs 1;
- de gemiddelde brutoloonkost op jaarbasis;
- de gemiddelde weekopdracht van een leraar in het betrokken onderwijsniveau.

§3. De middelen worden samen gelegd op het niveau van het samenwerkingsverband zoals bedoeld in §1.

Artikel 5

§1. De scholengemeenschap, de scholengroep of het samenwerkingsplatform maakt afspraken over de verdeling van de middelen naar de instellingen die tot de scholengemeenschap, de scholengroep of het samenwerkingsplatform behoren. De verdelingscriteria worden onderhandeld in het lokale comité. Indien

er geen lokaal comité bestaat, moeten de scholengemeenschap, de scholengroep of het samenwerkingsplatform een akkoord hebben in de respectieve onderhandelingscomités van de partners.

§2. De middelen kunnen enkel worden aangewend voor het oprichten van één of meer betrekkingen in een wervingsambt van het bestuurs- en onderwijsend personeel.

§3. Het personeelslid belast met het mentorschap kan ten belope van maximaal de helft van zijn opdracht worden aangesteld in de betrekking vermeld in de tweede paragraaf.

Artikel 6

De personeelsleden belast met het mentorschap worden geselecteerd in overleg tussen de centra, instellingen of scholen enerzijds en anderzijds de centra voor volwassenenonderwijs, hogescholen of universiteiten. Zij moeten een mentoren- of een equivalente opleiding volgen of gevolgd hebben.

Kunnen niet belast worden met het mentorschap personeelsleden die:

- in het gewoon of buitengewoon basisonderwijs een betrekking uitoefenen in het ambt van directeur of adjunct-directeur;
- in het gewoon of buitengewoon secundair onderwijs een betrekking uitoefenen in het ambt van directeur of adjunct-directeur of coördinator;
- in het volwassenenonderwijs een betrekking uitoefenen in het ambt van directeur, adjunct-directeur of coördinator;
- in het deeltijds kunstonderwijs een betrekking uitoefenen in het ambt van directeur.”.

HOOFDSTUK V

Wijziging van het decreet van 25 februari 1997 betreffende het basisonderwijs

Artikel 8

Aan artikel 125novies, §1, van het decreet van 25 februari 1997 betreffende het basisonderwijs, inge-

voegd bij decreet van 10 juli 2003, wordt in §1 een punt 8 toegevoegd dat luidt als volgt:

“8° maakt afspraken over de verdeling van de lestijden die bestemd zijn voor mentorschap.”.

HOOFDSTUK VI

Wijziging van het decreet van 14 juli 1998 houdende diverse maatregelen met betrekking tot het secundair onderwijs en tot wijziging van het decreet van 25 februari 1997 betreffende het basisonderwijs

Artikel 9

§1. Aan artikel 71 van het decreet van 14 juli 1998 houdende diverse maatregelen met betrekking tot het secundair onderwijs en tot wijziging van het decreet van 25 februari 1997 betreffende het basisonderwijs, gewijzigd bij decreet van 14 februari 2003, wordt een punt 12 toegevoegd dat luidt als volgt:

“12° maakt afspraken over de verdeling van de urenleraar en lesuren die bestemd zijn voor mentorschap.”.

§2. In artikel 80, tweede lid, 2°, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij decreet van 14 februari 2003, worden de woorden “lerarenondersteuning, stagebegeleiding” geschrapt.”.

HOOFDSTUK VII

Wijziging van het decreet van 2 maart 1999 tot regeling van een aantal aangelegenheden van het volwassenenonderwijs

Artikel 10

Aan artikel 3, 19°, van het decreet van 2 maart 1999 tot regeling van een aantal aangelegenheden van het volwassenenonderwijs, gewijzigd bij decreet van 14 februari 2003, worden de woorden “hetzij een opleiding van het pedagogisch hoger onderwijs heeft doorlopen” geschrapt.

Artikel 11

In hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 18 mei 1999, 20 oktober 2000, 13 juli 2001, 21 december

2001, 14 februari 2003, 19 december 2003, 19 maart 2004, 30 april 2004, 7 mei 2004 en 24 december 2004, wordt aan hoofdstuk 3 een afdeling 4, bestaande uit artikel 12bis tot en met artikel 12novies, ingevoegd die luidt als volgt:

“AFDELING 4

De specifieke lerarenopleidingen

SECTIE 1

Algemeen

Artikel 12bis

§1. De centra voor volwassenenonderwijs organiseren in het pedagogisch hoger onderwijs specifieke lerarenopleidingen die leiden tot het diploma van leraar.

In afwijking van artikelen 15 en 75 bepalen de centra voor volwassenenonderwijs het opleidingsprogramma van de specifieke lerarenopleidingen op basis van de basiscompetenties. Het opleidingsprogramma omvat een theoretisch gedeelte en een praktijkcomponent.

De praktijkcomponent van het opleidingsprogramma omvat het geheel van praktijkgerichte onderwijsactiviteiten, preservicetraining en/of inservicetraining.

§2. De omvang van de specifieke lerarenopleiding bedraagt 60 studiepunten. De praktijkcomponent van een specifieke lerarenopleiding bedraagt 30 studiepunten. De Vlaamse Regering evalueert het effect van deze maatregel op de stagecapaciteit van de scholen uiterlijk voor september 2009.

§3. De Vlaamse Regering kent gedurende de schooljaren 2007-2008, 2008-2009 en 2009-2010 financiële middelen toe aan projecten die in de schoot van een Expertisenetwerk of regionaal platform op experimentele basis de instroom, doorstroom en uitstroom van doelgroepen bevorderen, in het bijzonder door middel van curriculumvernieuwingen, de organisatie van drempelverlagende informatieverstrekking over de specifieke lerarenopleidingen, de organisatie van aangepaste trajectbegeleiding of de uitbouw van netwerken tussen het Expertisenetwerk of regionaal platform, organisaties die de doelgroepen vertegenwoordigen en het afnemend veld. De doelgroepen worden afgebakend op grond van objectieve indica-

toren die betrekking hebben op sociale, economische of culturele kenmerken of op lichamelijke functiestoornissen.

Een beoordelingscommissie dient de Vlaamse Regering van advies over de selectie van de projectaanvragen en de toekenning van de financiële middelen per project. De beoordelingscommissie omvat vertegenwoordigers van de overheid, van het afnemend veld, van organisaties die doelgroepen vertegenwoordigen, en van het middenveld.

De Vlaamse Regering stelt nadere inhoudelijke, organisatorische en procedurele regelen vast voor de selectie van de projecten en de toekenning van de financiële middelen. Zij treft de nodige maatregelen om een evaluatie van de ondersteunde projecten te realiseren. De evaluatie gaat in het bijzonder na welke tijdelijke maatregelen omgezet kunnen worden in door middel van een Aanmoedigingsfonds te financieren algemene maatregelen.

Artikel 12ter

§1. Het beroepsprofiel van de leraar is de omschrijving van de kennis, vaardigheden en attitudes van de leraar bij zijn beroepsuitoefening. Het beroepsprofiel bevat de taken die een ervaren leraar verricht en zal verrichten in het licht van maatschappelijke en andere ontwikkelingen, zoals de grootstedelijke context, de taalvaardigheid in het Nederlands, de meertaligheid en de diversificatie van het onderwijsgebeuren.

De Vlaamse Regering bepaalt het beroepsprofiel van de leraar op advies van de Vlaamse Onderwijsraad. De Vlaamse Regering legt het besluit binnen de zes maand na definitieve goedkeuring ter bekrachtiging voor aan het Vlaams Parlement. Indien het Vlaams Parlement dit besluit niet bekrachtigt binnen de zes maanden na definitieve goedkeuring, houdt het op rechtskracht te hebben.

§2. De basiscompetenties van de leraar zijn de omschrijving van de kennis, vaardigheden en attitudes, waarover iedere afgestudeerde moet beschikken om op een volwaardige manier als beginnend leraar te kunnen fungeren. De basiscompetenties stellen de leraar in staat door te groeien naar het beroepsprofiel en worden rechtstreeks afgeleid van het beroepsprofiel.

De Vlaamse Regering bepaalt de basiscompetenties op advies van de Vlaamse Onderwijsraad.

Artikel 12quater

§1. Onder preservicetraining wordt verstaan: de praktijkcomponent van een lerarenopleiding die men zonder een statutaire relatie met een centrum, instelling of school vervult. Onder inservicetraining wordt verstaan: de praktijkcomponent van de specifieke lerarenopleiding die men vervult als een personeelslid van een centrum, instelling of school.

§2. De centra voor volwassenenonderwijs organiseren de preservicetraining in samenwerking met de centra, instellingen of scholen. De preservicetraining wordt begeleid door een personeelslid van het centrum, de stagebegeleider genaamd, en een personeelslid van de school, het centrum of de instelling, dat belast is met het mentorschap. De centra sluiten een overeenkomst met de centra, instellingen of scholen. Die overeenkomst bevat onder meer: de verantwoordelijkheidsverdeling tussen het centrum, de instelling of de school, de cursist en het centrum, waarbij de rol van het centrum, de instelling of de school in de evaluatie van de cursist wordt vastgelegd, de periode van het schooljaar waarin de preservicetraining plaatsgrijpt en de opdrachten die de stagiair moet opnemen.

§3. De inservicetraining gebeurt in de vorm van een leraar-in-opleidingsbaan, hierna de LIO-baan genoemd, en wordt uitgeoefend in een of meer instellingen van het secundair onderwijs, het deeltijds kunstonderwijs en het volwassenenonderwijs. De leraar-in-opleiding wordt begeleid door een personeelslid van de school, het centrum of de instelling, dat belast is met het mentorschap.

Bij wijze van uitzondering kan de cursist die de specifieke lerarenopleiding volgt na of gelijktijdig met een masteropleiding lichamelijke opvoeding, een LIO-baan vervullen in het basisonderwijs.

De LIO-baan moet op jaarbasis ten minste 500 uren leraar (secundair onderwijs en deeltijds kunstonderwijs), lessen (buitengewoon secundair onderwijs), leraarsuren (volwassenenonderwijs), lestijden (in het basisonderwijs voor de master lichamelijke opvoeding) bedragen. Op het einde van de LIO-baan wordt de cursist gedurende een assessment, voor de inservicetraining beoordeeld door het centrum, de instelling of de school enerzijds en het centrum anderzijds. Indien de leraar-in-opleiding er niet in slaagt deze 500 uren te presteren, kan hij dit tekort aanvullen met preservicetraining.

Het centrum, instelling of school en het centrum sluiten een LIO-baanovereenkomst af. Een LIO-baanovereenkomst is een overeenkomst waarbij de voorwaarden worden vastgelegd die moeten toelaten dat cursisten in het kader van hun lerarenopleiding kennis of vaardigheden verwerven in een centrum, instelling of school via een tijdelijke aanstelling door het uitvoeren van arbeidsprestaties. De LIO-baanovereenkomst bevat onder meer:

- de engagementen van het centrum, de instelling of de school ten aanzien van ondersteuning van leraren-in-opleiding;
- de engagementen van het centrum ten aanzien van de begeleiding van de cursist/leraar-in-opleiding;
- het aandeel van het centrum, instelling of de school enerzijds en het centrum anderzijds in het assessment van de cursist.

De leraar-in-opleiding wordt aangesteld als tijdelijk personeelslid en is onderworpen aan de bepalingen van het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van sommige personeelsleden van het gesubsidieerd onderwijs en de gesubsidieerde centra voor leerlingenbegeleiding of het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van bepaalde personeelsleden van het Gemeenschapsonderwijs.

§4. De Vlaamse Regering evalueert het systeem van de LIO-baan:

- op het einde van het schooljaar 2007-2008;
- op het einde van het schooljaar 2008-2009.

Vanaf het schooljaar 2009-2010 wordt het systeem van de LIO-baan vijfjaarlijks geëvalueerd.

Artikel 12quinquies

In afwijking van artikel 34 moeten de cursisten, die geen diploma secundair onderwijs behaald hebben, een door de Vlaamse Regering vast te leggen brugprogramma volgen. Dit brugprogramma vervangt de in artikel 37 vermelde toelatingsproef.

Artikel 12sexies

§1. De Vlaamse Regering bepaalt de omzetting van lestijden naar studiepunten voor de specifieke leraar-

renopleidingen conform de bepalingen in deze afdeling.

§2. Deze specifieke lerarenopleidingen zijn niet onderworpen aan de bepalingen van artikel 5bis van de wet van 7 juli 1970 betreffende de algemene structuur van het hoger onderwijs.

§3. De financiering van deze specifieke lerarenopleidingen blijft gebaseerd op het conform artikel 15 of 75 vastgelegde minimaal aantal lestijden.

Artikel 12septies

§1. De centra voor volwassenenonderwijs bouwen de opleidingen van het pedagogisch hoger onderwijs af met ingang van het schooljaar 2007-2008.

§2. De centra voor volwassenenonderwijs bouwen de specifieke lerarenopleidingen overeenkomstig de bepalingen van deze afdeling op vanaf het schooljaar 2007-2008.

§3. Cursisten die uiterlijk in het schooljaar 2006-2007 ingeschreven waren in een opleiding die leidt tot het behalen van het getuigschrift van pedagogische bekwaamheid hebben het recht voor 1 september 2010 die opleiding te voltooien overeenkomstig het decreet van 2 maart 1999 tot regeling van een aantal aangelegenheden van het volwassenenonderwijs.

§4. De centra voor volwassenenonderwijs bepalen de modaliteiten waaronder de cursisten, bedoeld in §3, het diploma van leraar kunnen behalen.

SECTIE 2

Kwaliteitszorg

Artikel 12octies

§1. Artikel 93 van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, zoals gewijzigd door artikel V.20 van het decreet van 19 maart 2004, is van toepassing op de specifieke lerarenopleidingen.

§2. Het decreet van 17 juli 1991 betreffende inspectie en pedagogische begeleidingsdiensten, zoals gewijzigd door het decreet van 13 april 1999 houdt op van toepassing te zijn op de specifieke lerarenopleidingen.

Artikel 12novies

De Vlaamse Regering kan initiatieven nemen met betrekking tot de kwaliteitszorg van de lerarenopleidingen door een beleidsevaluatie te organiseren. Deze zal worden uitgevoerd door een commissie van onafhankelijke deskundigen. De Vlaamse Regering bepaalt de samenstelling van de commissie.

Een beleidsevaluatie zal onder meer aandacht hebben voor de mate waarin de centra, hogescholen en universiteiten een beleid voeren inzake taalvaardigheid van de cursist of studenten in het Nederlands en voor de mate waarin de preservicetraining voorbereidt op de verschillende onderwijsvormen. De resultaten van deze evaluatie zullen worden vastgelegd in een openbaar verslag dat voorgelegd wordt aan het Vlaams Parlement.”.

Artikel 12

In hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 18 mei 1999, 20 oktober 2000, 13 juli 2001, 21 december 2001, 14 februari 2003, 19 december 2003, 19 maart 2004, 30 april 2004, 7 mei 2004 en 24 december 2004, wordt aan hoofdstuk 3, een afdeling 5, bestaande uit artikel 12decies tot en met artikel 12undecies, ingevoegd die luidt als volgt:

“AFDELING 5

Samenwerking, Expertisenetwerken en regionale platformen inzake lerarenopleidingen

Artikel 12decies

§1. De centra voor volwassenenonderwijs kunnen met de universiteiten en/of hogescholen een overeenkomst sluiten over de organisatie van de lerarenopleidingen, met name onderwijs- en studieactiviteiten, de kwaliteitszorg en het gebruik van infrastructuur.

§2. De centra voor volwassenenonderwijs die een opleiding van het pedagogisch hoger onderwijs organiseren kunnen met hogescholen en universiteiten een Expertisenetwerk oprichten en sluiten hiervoor een kaderovereenkomst. Een Expertisenetwerk omvat één universiteit, tenminste één hogeschool en tenminste één centrum voor volwassenenonderwijs.

Een Expertisenetwerk wordt binnen een associatie opgericht. Per associatie zijn maximaal twee Expertisenetwerken mogelijk. Centra voor volwassenenonderwijs kunnen participeren in één of twee Expertisenetwerken van éénzelfde associatie.

Expertisenetwerken kunnen met elkaar overeenkomsten afsluiten over specifieke vormen van associatieoverschrijdende samenwerking op het vlak van de lerarenopleiding. Mits akkoord van het Expertisenetwerk waartoe ze behoren, kunnen hogescholen en centra voor volwassenenonderwijs voor bepaalde opdrachten zoals geformuleerd in §4 ook met andere Expertisenetwerken samenwerken. Dit geldt in het bijzonder ten aanzien van de beoogde synergie op het vlak van de praktijkcomponent en de mentorenvorming.

Een universiteit, hogescholen van verschillende associaties en centra voor volwassenenonderwijs kunnen een regionaal platform voor lerarenopleiding oprichten en sluiten hiervoor een kaderovereenkomst. Een universiteit, hogescholen en centra voor volwassenenonderwijs kunnen slechts in één regionaal platform participeren. Een universiteit en centra voor volwassenenonderwijs participeren in dat geval niet rechtstreeks in een Expertisenetwerk.

Een regionaal platform voor lerarenopleiding sluit een overeenkomst af met één of meerdere Expertisenetwerken. De Universiteit Hasselt en de transnationale Universiteit Limburg worden voor de toepassing van dit artikel als één universiteit beschouwd.

§3. Een Expertisenetwerk of regionaal platform heeft tot doel de expertise van de verschillende lerarenopleidingen in complementariteit te bundelen en te ontwikkelen, ter verbetering van de kwaliteit van de lerarenopleidingen en ter versterking van de dienstverlening op het vlak van de continue professionalisering van leraren.

§4. De kaderovereenkomst beschrijft in ieder geval:

- de aanduiding van een penvoerende instelling;
- de ontwikkeling van een strategisch beleidsplan betreffende de lerarenopleiding, nascholing en de wetenschappelijke en maatschappelijke dienstverlening inzake professionalisering van leraren;
- de samenwerking en profilering van de verschillende lerarenopleidingen, onder meer wat betreft

toegankelijkheid, doelgroepenbeleid, flexibele leerwegen en zij-instromers;

- de ondersteuning en versterking van de lerarenopleiding op het vlak van pedagogisch, onderwijskundig en vakdidactisch onderzoek;
- de synergie op het vlak van de praktijkcomponent en de mentorenvorming;
- de aanpak van de interne en externe kwaliteitszorg.

De overeenkomsten bedoeld in §1 kunnen worden geïntegreerd in en/of vervangen door de kaderovereenkomst.

§5. Tot een Expertisenetwerk of regionaal platform kan één of meer organisaties toetreden die voor het netwerk of platform nuttige expertise kunnen inbrengen op het vlak van de lerarenopleiding, nascholing en/of wetenschappelijke en maatschappelijke dienstverlening inzake professionalisering van leraren en directies en die niet behoren tot een universiteit, hogeschool of centrum voor volwassenenonderwijs.

Artikel 12undecies

De Vlaamse Regering kan Expertisenetwerken en regionale platformen financieren. Het totale bedrag dat hiervoor wordt voorzien bedraagt 2.939.821,08 euro met ingang van het begrotingsjaar 2007. De financiering van de verschillende Expertisenetwerken en regionale platformen gebeurt op basis van overeenkomsten waarin over de verschillende deelaspecten van de kaderovereenkomst indicatoren worden vastgelegd, waaronder minimaal het aantal afgeleverde diploma's. De Vlaamse Regering legt een model van overeenkomst vast.”.

Artikel 13

In artikel 37 van hetzelfde decreet wordt het tweede lid opgeheven.

Artikel 14

In artikel 41, §4, 4°, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 7 juni 2006 worden de woorden “het pedagogisch hoger onderwijs en” geschrapt.

HOOFDSTUK VIII

Wijziging van het decreet van 8 juni 2000 houdende dringende maatregelen betreffende het lerarenambt

Artikel 15

In het decreet van 8 juni 2000 houdende dringende maatregelen betreffende het lerarenambt, gewijzigd bij de decreten van 20 oktober 2000, 13 juli 2001, 20 december 2002, 10 juli 2003 en 7 mei 2004, wordt hoofdstuk Vbis, bestaande uit artikel 43bis en 43ter, opgeheven.

HOOFDSTUK IX

Wijziging van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen

Artikel 16

In het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, gewijzigd bij de decreten van 19 december 2003, 19 maart 2004, 30 april 2004 en 7 mei 2004, wordt aan titel I, hoofdstuk III, afdeling 1, een onderafdeling 6, bestaande uit artikel 55bis tot en met artikel 55novies, ingevoegd, die luidt als volgt:

“ONDERAFDELING 6

Lerarenopleidingen

SECTIE 1

Algemeen

Artikel 55bis

Onverminderd de toepassing van artikel 5 van het decreet van 30 april 2004 betreffende de flexibilisering van het hoger onderwijs in Vlaanderen en houdende dringende hogeronderwijsmaatregelen, bepalen de instellingsbesturen het opleidingsprogramma van de lerarenopleidingen op basis van de basiscompetenties. Het opleidingsprogramma omvat een theoretisch gedeelte en een praktijkcomponent.

De praktijkcomponent van het opleidingsprogramma omvat het geheel van praktijkgerichte onderwijsactiviteiten, preservicetraining en/of inservicetraining.

Artikel 55ter

§1. Het beroepsprofiel van de leraar is de omschrijving van de kennis, vaardigheden en attitudes van de leraar bij zijn beroepsuitoefening. Het beroepsprofiel bevat de taken die een ervaren leraar verricht en zal verrichten in het licht van maatschappelijke en andere ontwikkelingen, zoals de grootstedelijke context, de taalvaardigheid in het Nederlands, de meertaligheid en de diversificatie van het onderwijsgebeuren.

De Vlaamse Regering bepaalt het beroepsprofiel van de leraar op advies van de Vlaamse Onderwijsraad. De Vlaamse Regering legt het besluit binnen de zes maand na definitieve goedkeuring ter bekrachtiging voor aan het Vlaams Parlement. Indien het Vlaams Parlement dit besluit niet bekrachtigt binnen de zes maanden na definitieve goedkeuring, houdt het op rechtskracht te hebben.

§2. De basiscompetenties van de leraar zijn de omschrijving van de kennis, vaardigheden en attitudes, waarover iedere afgestudeerde moet beschikken om op een volwaardige manier als beginnend leraar te kunnen fungeren. De basiscompetenties stellen de leraar in staat door te groeien naar het beroepsprofiel en worden rechtstreeks afgeleid van het beroepsprofiel.

De Vlaamse Regering bepaalt de basiscompetenties op advies van de Vlaamse Onderwijsraad.

§3. De Vlaamse Regering kent gedurende de schooljaren 2007-2008, 2008-2009 en 2009-2010 financiële middelen toe aan projecten die in de schoot van een Expertisenetwerk of regionaal platform op experimentele basis de instroom, doorstroom en uitstroom van doelgroepen bevorderen, in het bijzonder door middel van curriculumvernieuwingen, de organisatie van drempelverlagende informatieverstrekking over de specifieke lerarenopleidingen, de organisatie van aangepaste trajectbegeleiding of de uitbouw van netwerken tussen het Expertisenetwerk of regionaal platform, organisaties die de doelgroepen vertegenwoordigen en het afnemend veld. De doelgroepen worden afgebakend op grond van objectieve indicatoren die betrekking hebben op sociale, economische of culturele kenmerken of op lichamelijke functiestoornissen.

Een beoordelingscommissie dient de Vlaamse Regering van advies over de selectie van de projectaanvragen en de toekenning van de financiële middelen per project. De beoordelingscommissie omvat vertegenwoordigers van de overheid, van het afnemend veld, van organisaties die doelgroepen vertegenwoordigen, en van het middenveld.

De Vlaamse Regering stelt nadere inhoudelijke, organisatorische en procedurele regelen vast voor de selectie van de projecten en de toekenning van de financiële middelen. Zij treft de nodige maatregelen om een evaluatie van de ondersteunde projecten te realiseren. De evaluatie gaat in het bijzonder na welke tijdelijke maatregelen omgezet kunnen worden in door middel van een Aanmoedigingsfonds te financieren algemene maatregelen.

Artikel 55quater

Onverminderd de toepassing van artikel 17 van het decreet van 30 april 2004 betreffende de flexibilisering van het hoger onderwijs in Vlaanderen en houdende dringende hoger onderwijsmaatregelen, hebben met ingang van het academiejaar 2006-2007 alle personeelsleden van het onderwijs toegang tot de bachelor-na-bacheloropleiding buitengewoon onderwijs en de bachelor-na-bacheloropleiding zorgverbreding en remediërend leren.

SECTIE 2

De geïntegreerde lerarenopleidingen

Artikel 55quinquies

§1. De professioneel gerichte bacheloropleidingen in onderwijs zijn geïntegreerde lerarenopleidingen die leiden tot de graad van bachelor in onderwijs, respectievelijk kleuteronderwijs, lager onderwijs en secundair onderwijs. De hogescholen kennen aan de afgestudeerden de betreffende graad toe en reiken het diploma van leraar uit.

§2. De studieomvang van de praktijkcomponent van de geïntegreerde lerarenopleiding bedraagt 45 studiepunten van de 180 studiepunten.

De hogescholen organiseren de praktijkcomponent als preservicetraining in samenwerking met de scholen, centra of instellingen. Onder preservicetraining

wordt verstaan: de praktijkcomponent van een lerarenopleiding die men zonder een statutaire relatie met een centrum, instelling of school vervult.

De preservicetraining wordt begeleid door een personeelslid van de hogeschool, de stagebegeleider genaamd, en een personeelslid van het centrum, de instelling of de school, dat belast is met het mentor-schap. De hogescholen sluiten een overeenkomst met de centra, instellingen of scholen. Die overeenkomst bevat onder meer: de verantwoordelijkheidsverdeling tussen het centrum, de instelling of de school, de student en de hogeschool, waarbij de rol van het centrum, de instelling of de school in de evaluatie van de student wordt vastgelegd, de periode van het schooljaar waarin deze preservice plaatsgrijpt en de opdrachten die de stagiair moet opnemen.

§3. De student van de geïntegreerde lerarenopleiding secundair onderwijs kiest twee onderwijsvakken uit de mogelijkheden die de hogeschool aanbiedt: aardrijkskunde, bewegingsrecreatie, bio-esthetiek, biologie, biotechnieken, bouw, chemie, Duits, economie, elektriciteit, Engels, Frans, fysica, geschiedenis, godsdienst, haartooi, handel-burotica, hout, burotica of informatica, Latijn, lichamelijke opvoeding, mechanica, mode, muzikale opvoeding, Nederlands, Nederlands-gebarentaal, Nederlands-doventolk, niet-confessionele zedenleer, plastische opvoeding, project algemene vakken, project kunstvakken, technologische opvoeding, voeding-verzorging, wiskunde. De Vlaamse Regering kan de lijst van onderwijsvakken aanpassen.

§4. Een hogeschool kan voor de onderwijsvakken muzikale opvoeding, plastische opvoeding en lichamelijke opvoeding vaste combinaties met andere onderwijsvakken aanbieden.

§5. De Vlaamse Regering kent in het begrotingsjaar 2007 aan de hogescholen die een geïntegreerde lerarenopleiding secundair onderwijs aanbieden een forfaitair bedrag van 116.666 euro toe, in 2008 583.332 euro, en in 2009 1.049.999 euro. Vanaf het begrotingsjaar 2010 tot het begrotingsjaar 2013 bedraagt dit bedrag jaarlijks 1.400.000 euro toe. Voor eind 2012 voert de Vlaamse Regering een evaluatie uit van de geïntegreerde lerarenopleiding secundair onderwijs wat de transitie van drie naar twee vakken betreft. Deze zal worden uitgevoerd door een commissie van onafhankelijke deskundigen. De Vlaamse Regering bepaalt de samenstelling van deze commissie. De resultaten van deze evaluatie zullen worden

vastgelegd in een openbaar verslag dat wordt voor-
gelegd aan het Vlaams Parlement. Het verder zetten
van deze financiering is afhankelijk van de resultaten
van de evaluatie.

Artikel 55sexies

§1. De hogescholen bouwen de initiële lerarenop-
leidingen en de bacheloropleidingen onderwijs met
ingang van het academiejaar 2007-2008 af.

§2. Studenten die uiterlijk in het academiejaar 2006-
2007 geslaagd waren voor minstens 60 studiepunten
van een geïntegreerde lerarenopleiding, hebben tot en
met het academiejaar 2010-2011, het recht die oplei-
ding te voltooien overeenkomstig titel II, hoofdstuk I,
onderafdeling 4, van het decreet van 13 juli 1994 betref-
fende de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap.

§3. De hogeschool bepaalt de modaliteiten waaron-
der de studenten bedoeld in §2 het diploma van leraar
kunnen behalen.

§4. De hogescholen bouwen de geïntegreerde leraren-
opleidingen op overeenkomstig de bepalingen van
deze onderafdeling met ingang van het academiejaar
2007-2008.

SECTIE 3

De specifieke lerarenopleidingen

Artikel 55septies

De omvang van de specifieke lerarenopleiding
bedraagt 60 studiepunten. De praktijkcomponent
van een specifieke lerarenopleiding bedraagt 30 stu-
diepunten. De Vlaamse Regering evalueert het effect
van deze maatregel op de stagecapaciteit van de scho-
len uiterlijk voor september 2009.

Artikel 55octies

§1. Een hogeschool kan voor de professioneel gerichte
bacheloropleidingen een specifieke lerarenopleiding
aanbieden mits goedkeuring door de Vlaamse Rege-
ring van een strategisch beleidsplan van een Experti-
senetwerk of regionaal platform dat de organisatie en
ontwikkeling van de specifieke lerarenopleidingen en
de kwaliteitszorg beschrijft, zoals vermeld in artikel

55decies. De Vlaamse Regering houdt hierbij reke-
ning met de volgende criteria inzake macrodoelmatig-
heid: het aanbod van specifieke lerarenopleidingen in
het Expertisenetwerk en het aantal studenten in deze
specifieke lerarenopleidingen. De Vlaamse Regering
kan hierbij het advies inwinnen van de Erkennings-
commissie.

De houders van een professioneel gericht bachelordi-
ploma en studenten die al 120 studiepunten hebben
verworven, worden toegelaten tot de specifieke lera-
renopleidingen, georganiseerd door hogescholen.

Het diploma van leraar kan pas uitgereikt worden na
het behalen van de bachelorgraad.

In afwijking van het eerste lid worden tot de leraren-
opleiding dans ook toegelaten: de kandidaten die vol-
doen aan de algemene toelatingsvoorwaarden tot de
basisopleidingen van één cyclus, geslaagd zijn voor
een artistiek toelatingsexamen, georganiseerd door
de hogeschool die de basisopleiding dans van één
cyclus organiseert, en vijf jaar nuttige ervaring als
professioneel danser in een erkend gezelschap kun-
nen aantonen.

§2. Hogescholen kunnen voor de afgestudeerden van
de masteropleidingen in de studiegebieden handels-
wetenschappen en bedrijfskunde, audiovisuele kunst
en beeldende kunst of in het studiegebied muziek en
dramatische kunst, een specifieke lerarenopleiding
aanbieden.

De hogescholen kunnen 30 studiepunten van die lera-
renopleiding organiseren als een afstudeerrichting in
het opleidingsprogramma van een masteropleiding
van 120 studiepunten.

De houders van een academisch bachelordiploma
in de bovenvermelde studiegebieden kunnen een
inschrijving nemen voor de specifieke lerarenoplei-
ding samen met de inschrijving voor de masteroplei-
ding.

Studenten die op grond van de bepalingen van artikel
24 van het decreet van 30 april 2004 betreffende de
flexibilisering van het hoger onderwijs in Vlaanderen
en houdende dringende hogeronderwijsmaatregelen,
gelijktijdig mogen inschrijven voor een bachelorop-
leiding en de aansluitende masteropleiding, kunnen
zich inschrijven voor de specifieke lerarenopleiding.
De houders van een bachelordiploma van een pro-
fessioneel gerichte opleiding die inschrijven voor een
schakelprogramma met het oog op het volgen van

een masteropleiding in één van de bovenvermelde studiegebieden, kunnen een inschrijving nemen voor de specifieke lerarenopleiding samen met de inschrijving voor het schakelprogramma of samen met de inschrijving voor de masteropleiding.

Het diploma van leraar kan pas uitgereikt worden na het behalen van de mastergraad.

§3. Universiteiten kunnen voor de afgestudeerden van de masteropleidingen een specifieke lerarenopleiding aanbieden, die leidt tot het diploma van leraar.

De universiteiten kunnen 30 studiepunten van die lerarenopleidingen organiseren als een afstudeerrichting in het opleidingsprogramma van een masteropleiding van 120 studiepunten.

De houders van een academisch bachelordiploma kunnen een inschrijving nemen voor de specifieke lerarenopleiding samen met een inschrijving voor de masteropleiding.

Studenten die op grond van de bepalingen van artikel 24 van het decreet van 30 april 2004 betreffende de flexibilisering van het hoger onderwijs in Vlaanderen en houdende dringende hogeronderwijsmaatregelen, gelijktijdig mogen inschrijven voor een bacheloropleiding en de aansluitende masteropleiding, kunnen zich inschrijven voor de specifieke lerarenopleiding. De houders van een bachelordiploma van een professioneel gerichte opleiding die inschrijven voor een schakelprogramma met het oog op het volgen van een masteropleiding, kunnen een inschrijving nemen voor de specifieke lerarenopleiding samen met de inschrijving voor het schakelprogramma of samen met de inschrijving voor de masteropleiding.

Het diploma van leraar kan pas uitgereikt worden na het behalen van de mastergraad.

§4. Als ambtshalve geregistreerde instellingen voor hoger onderwijs kunnen de Evangelische Theologische Faculteit te Heverlee en de Faculteit Protestantse Godgeleerdheid te Brussel in het studiegebied godsdienstwetenschappen en godgeleerdheid een specifieke lerarenopleiding aanbieden onder dezelfde voorwaarden als de universiteiten.

Deze instellingen kunnen dertig studiepunten organiseren als een afstudeerrichting in het opleidingsprogramma van een masteropleiding van 120

studiepunten. De houders van een academisch bachelordiploma kunnen een inschrijving nemen voor de specifieke lerarenopleiding samen met de inschrijving voor de masteropleiding. Het diploma van leraar kan pas uitgereikt worden na het behalen van de mastergraad.

§5. Onder preservicetraining wordt verstaan: de praktijkcomponent van een lerarenopleiding die men zonder een statutaire relatie met een centrum, instelling of school vervult. Onder inservicetraining wordt verstaan: de praktijkcomponent van de specifieke lerarenopleiding die men vervult als een personeelslid van een centrum, instelling of school.

§6. De preservicetraining wordt georganiseerd in samenwerking met de scholen, centra of instellingen en begeleid door een personeelslid van de hogeschool of de universiteit, de stagebegeleider genaamd, en een personeelslid van de school, het centrum of instelling, dat belast is met het mentorschap. De hogescholen of universiteiten sluiten een overeenkomst met de scholen, centra of instellingen. Die overeenkomst bevat onder meer: de verantwoordelijkheidsverdeling tussen het centrum, de instelling of de school, de student, de hogeschool of de universiteit waarbij de rol van de school, centrum of instelling in de evaluatie van de student wordt vastgelegd, de periode van het schooljaar waarin deze preservicetraining plaatsgrijpt en de opdrachten die de stagiair moet opnemen.

§7. De inservicetraining gebeurt in de vorm van een leraar-in-opleidingsbaan, hierna de LIO-baan genoemd, en wordt uitgeoefend in een of meer instellingen van het secundair onderwijs, het deeltijds kunstonderwijs en het volwassenenonderwijs. De leraar-in-opleiding wordt begeleid door een personeelslid van de school, het centrum of instelling, dat belast is met het mentorschap.

Bij wijze van uitzondering kan de cursist die de specifieke lerarenopleiding volgt na of gelijktijdig met een masteropleiding lichamelijke opvoeding, een LIO-baan vervullen in het basisonderwijs.

De LIO-baan moet op jaarbasis ten minste 500 uren-leraar (secundair onderwijs en deeltijds kunstonderwijs), lesuren (buitengewoon secundair onderwijs), leraarsuren (volwassenenonderwijs), lestijden (in het basisonderwijs voor de master lichamelijke opvoeding) bedragen. Op het einde van de LIO-baan wordt de student gedurende een assessment voor de inservicetraining beoordeeld door het centrum, de instelling of de school enerzijds en de hogeschool of

universiteit anderzijds. Indien de leraar-in-opleiding er niet in slaagt deze 500 uren te presteren, kan hij dit tekort aanvullen met preservicetraining.

De hogeschool of universiteit en de school sluiten een LIO-baanovereenkomst af. Een LIO-baanovereenkomst is een overeenkomst waarbij de hogeschool of de universiteit en de centra, instellingen of scholen de voorwaarden vastleggen die moeten toelaten dat studenten in het kader van hun lerarenopleiding kennis of vaardigheden verwerft in een centrum, instelling of school via een tijdelijke aanstelling door het uitvoeren van arbeidsprestaties. De LIO-baanovereenkomst bevat onder meer:

- de engagementen van het centrum, de instelling of de school ten aanzien van ondersteuning van leraren-in-opleiding;
- de engagementen van de hogeschool of universiteit ten aanzien van de begeleiding van de student/leraar-in-opleiding met betrekking tot de opleiding;
- het aandeel van het centrum, instelling of de school enerzijds en de hogeschool of universiteit anderzijds in het assessment van de student.

De leraar-in-opleiding wordt aangesteld als tijdelijk personeelslid en is onderworpen aan de bepalingen van het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van sommige personeelsleden van het gesubsidieerd onderwijs en de gesubsidieerde centra voor leerlingenbegeleiding of het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van bepaalde personeelsleden van het Gemeenschapsonderwijs.

§8. De Vlaamse Regering evalueert het systeem van de LIO-baan:

- op het einde van het schooljaar 2007-2008;
- op het einde van het schooljaar 2008-2009.

Vanaf het schooljaar 2009-2010 wordt het systeem van de LIO-baan vijfjaarlijks geëvalueerd.

§9. De specifieke lerarenopleidingen worden bekrachtigd met een diploma van leraar. Daarbij wordt rekening gehouden met het assessment, vermeld in §6.

Artikel 55novies

§1. De hogescholen en universiteiten bouwen de academische initiële lerarenopleidingen en de initiële lerarenopleidingen van academisch niveau af met ingang van het academiejaar 2007-2008.

§2. Studenten die uiterlijk in het academiejaar 2006-2007 geslaagd zijn voor minstens 12 studiepunten van een academische initiële lerarenopleiding en een initiële lerarenopleiding van academisch niveau of voortgezette lerarenopleiding, hebben tot en met het academiejaar 2008-2009 het recht die opleiding te voltooien overeenkomstig het decreet van 12 juni 1991 betreffende de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap respectievelijk het decreet van 13 juli 1994 betreffende de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap.

De overgangsperiode wordt verlengd met één, twee of drie academische jaren, als het gaat om academische initiële lerarenopleiding of een initiële lerarenopleiding van academisch niveau die aansluit bij een masteropleiding met een studieomvang van respectievelijk 120, 180 of 240 studiepunten.

§3. De universiteiten en hogescholen bepalen de modaliteiten waaronder de studenten bedoeld in §2 het diploma van leraar kunnen behalen.

Artikel 17

In het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, gewijzigd bij de decreten van 19 december 2003, 19 maart 2004, 30 april 2004 en 7 mei 2004, wordt aan titel I, hoofdstuk III, afdeling 1, een onderafdeling 7, bestaande uit artikel 55decies tot en met artikel 55undecies, ingevoegd, die luidt als volgt:

“ONDERAFDELING 7

Samenwerking, Expertisenetwerken en regionale platformen inzake lerarenopleiding

Artikel 55decies

§1. De hogescholen en/of universiteiten kunnen met centra voor volwassenenonderwijs een overeenkomst sluiten over de organisatie van de lerarenopleidingen,

met name onderwijs- en studieactiviteiten, de kwaliteitszorg en het gebruik van infrastructuur.

§2. De centra voor volwassenenonderwijs die een opleiding van het pedagogisch hoger onderwijs organiseren kunnen met hogescholen en universiteiten een Expertisenetwerk oprichten en sluiten hiervoor een kaderovereenkomst. Een Expertisenetwerk omvat één universiteit, tenminste één hogeschool en tenminste één centrum voor volwassenenonderwijs.

Een Expertisenetwerk wordt binnen een associatie opgericht. Per associatie zijn maximaal twee Expertisenetwerken mogelijk. Centra voor volwassenenonderwijs kunnen participeren in één of twee Expertisenetwerken van éénzelfde associatie.

Expertisenetwerken kunnen met elkaar overeenkomsten afsluiten over specifieke vormen van associatieoverschrijdende samenwerking op het vlak van de lerarenopleiding. Mits akkoord van het Expertisenetwerk waartoe ze behoren, kunnen hogescholen en centra voor volwassenenonderwijs voor bepaalde opdrachten zoals geformuleerd in §4 ook met andere Expertisenetwerken samenwerken. Dit geldt in het bijzonder ten aanzien van de beoogde synergie op het vlak van de praktijkcomponent en de mentorenvorming.

Een universiteit, hogescholen van verschillende associaties en centra voor volwassenenonderwijs kunnen een regionaal platform voor lerarenopleiding oprichten en sluiten hiervoor een kaderovereenkomst. Een universiteit, hogescholen en centra voor volwassenenonderwijs kunnen slechts in één regionaal platform participeren. Een universiteit en centra voor volwassenenonderwijs participeren in dat geval niet rechtstreeks in een Expertisenetwerk.

Een regionaal platform voor lerarenopleiding sluit een overeenkomst af met één of meerdere Expertisenetwerken. De Universiteit Hasselt en de transnationale Universiteit Limburg worden voor de toepassing van dit artikel als één universiteit beschouwd.

§3. Een Expertisenetwerk of regionaal platform heeft tot doel de expertise van de verschillende lerarenopleidingen in complementariteit te bundelen en te ontwikkelen, ter verbetering van de kwaliteit van de lerarenopleidingen en ter versterking van de dienstverlening op het vlak van de continue professionalisering van leraren.

§4. De kaderovereenkomst beschrijft in ieder geval:

- de aanduiding van een penvoerende instelling;

- de ontwikkeling van een strategisch beleidsplan betreffende de lerarenopleiding, nascholing en de wetenschappelijke en maatschappelijke dienstverlening inzake professionalisering van leraren;
- de samenwerking en profilering van de verschillende lerarenopleidingen, onder meer wat betreft toegankelijkheid, doelgroepenbeleid, flexibele leerwegen en zij-instromers;
- de ondersteuning en versterking van de lerarenopleiding op het vlak van pedagogisch, onderwijskundig en vakdidactisch onderzoek;
- de synergie op het vlak van de praktijkcomponent en de mentorenvorming;
- de aanpak van de interne en externe kwaliteitszorg.

De overeenkomsten bedoeld in §1 kunnen worden geïntegreerd in en/of vervangen door de kaderovereenkomst.

§5. Tot een Expertisenetwerk of regionaal platform kan één of meer organisaties toetreden die voor het netwerk of platform nuttige expertise kunnen inbrengen op het vlak van de lerarenopleiding, nascholing en/of wetenschappelijke en maatschappelijke dienstverlening inzake professionalisering van leraren en directies en die niet behoren tot een universiteit, hogeschool of centrum voor volwassenenonderwijs.

Artikel 55undecies

De Vlaamse Regering kan Expertisenetwerken en regionale platformen financieren. Het totale bedrag dat hiervoor wordt voorzien bedraagt 2.939.821,08 euro met ingang van het begrotingsjaar 2007. De financiering van de verschillende Expertisenetwerken en regionale platformen gebeurt op basis van overeenkomsten waarin over de verschillende deelaspecten van de kaderovereenkomst indicatoren worden vastgelegd, waaronder minimaal het aantal afgeleverde diploma's. De Vlaamse Regering legt een model van overeenkomst vast."

Artikel 18

Artikel 136 van hetzelfde decreet wordt opgeheven met ingang van 2007-2008, behoudens voor de opleidingen in afbouw.

Artikel 19

In artikel 93 van hetzelfde decreet, zoals gewijzigd door artikel V.20, 2°, van het decreet van 19 maart 2004, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in punt 3 van §3 worden na het woord “gezaamenlijk” de woorden “en de specifieke lerarenopleidingen georganiseerd door hogescholen, universiteiten en centra voor volwassenenonderwijs” ingevoegd;

2° er wordt een §3ter ingevoegd die luidt als volgt:

“§3ter. Onverminderd de toepassing van §1 gelden voor de lerarenopleidingen de volgende bepalingen:

De eerste externe beoordeling van de bachelor-na-bacheloropleidingen in het onderwijs en de specifieke lerarenopleidingen moet afgerond zijn voor eind 2012. Vanaf 2013 gebeurt de externe beoordeling van de geïntegreerde lerarenopleidingen, de bachelor-na-bacheloropleidingen in het onderwijs en de specifieke lerarenopleidingen minstens om de acht jaar.

De visitatiecommissies worden steeds aangevuld met deskundigen die het afnemend veld vertegenwoordigen en deskundigen die voeling hebben met de noden van volwassen cursisten.

De lerarenopleidingen worden geclusterd in een cluster geïntegreerde lerarenopleidingen, een cluster bachelor-na-bacheloropleidingen in het onderwijs en een cluster specifieke lerarenopleidingen.

Indien de specifieke lerarenopleiding georganiseerd is als een afstudeerrichting van een masteropleiding van 120 studiepunten, maakt dit deel uit van de visitatie van de specifieke lerarenopleiding.”.

HOOFDSTUK X

Slot- en opheffingsbepalingen

Artikel 20

De Vlaamse Regering evalueert deze regelgeving en legt het evaluatieverslag voor aan het Vlaams Parlement uiterlijk voor december 2012.

Artikel 21

Artikel 59 van het decreet van 30 april 2004 betreffende de flexibilisering van het hoger onderwijs in Vlaanderen en houdende dringende hogeronderwijsmaatregelen wordt opgeheven.

Artikel 22

Dit decreet treedt in werking bij het begin van het academiejaar 2007-2008, met uitzondering van:

- artikel 5, 3°, dat uitwerking heeft bij het begin van het academiejaar 2005-2006;
 - hoofdstuk IV, dat uitwerking heeft op 1 september 2007;
 - de artikelen 12 en 17, die uitwerking hebben op 1 januari 2007.
-